Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 109 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gegužės - May 10, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Krislai

"Kinija Žengia į Laisvę" Brošiūra.
"Festivalis Pavyko."
Dabar Vasariškos Pramogos.
Rašo R. MIZARA

Kinijos liaudies laisvinimo armijos žygiuoja pirmyn nesulaikomai.

Peržengusios Yangtze upę, komunistų vadovaujamos armijos savo frontą plečia, valydamos turtingus, ežeringus, derlingus plotus nuo nelabojo priešo, nuo čiangkai-šekininkų.

Šiuos žodžius rašant, liaudies armijos jau yra prie Nančango, stovinčio didžiulio ežero Poyango pietvakariniame šone.

Neužilgo šios armijos pasieks ir Čangšą, o ilgainiui— ir Kantoną.

Čiang kai-šekininkams yra lemta bėgti, o Kinijos liaudžiai yra lemta išsilaisvinti ir valdyti visą kraštą.

Tuo tarpu Čiango budeliai Šanghajuje masiniai žudo liaudies draugus.

★ ★ ★

Kinija, kaip jau ne kartą buvo sakyta, yra savaime pasaulis.

Tai arti 500 milijonų gyventojų šalis.

Bet vidutinis lietuvis darbo žmogus, ypatingai tas, kuris neskaito mūsų spaudos, **apie Kiniją visiškai mažai težino.**

Mūsų dienraštis stoja jam talkon; jis ryžtasi padėti kiekvienam lietuviui darbo žmogui juo daugiau sužinoti apie nūdienę revoliuciniais veiksmais kunkuliuojančią Kiniją.

Šiomis dienomis Laisvė išleido **D. M. Šolomsko** parašytą brošiūrą **"KINIJA ŽENGIA Į LAISVĘ."**

Tai nedidelė, bet kupina faktų knygutė, kurią turėtų kiekvienas žmogus, trokštąs žinių apie Kiniją, perskaityti.

Brošiūros kaina 20 c., bet platintojai ją gaus tik po 15 centų už egzempliorių.

Literatūros Draugijos ir LDS kuopos turėtų tuojau siųsti užsakymus ir imtis už uolaus brošiūros platinimo.

Užsakymus siųskite Laisvei.

★ ★ ★

Mūsų literatūros platintojai turėtų suprasti, kad jų darbas,—vienas svarbiausių darbų mūsų judėjime.

Pasitaiko taip, kad literatūrą pardavinėjant, tenka gerokai pavargti, iki vienam ar kitam žmogui įsiūlai, sakysime, brošiūrą.

Bet pasitaiko ir taip, kad žmogus, gavęs brošiūrą ir ją perskaitęs, atsidaro akis, pradeda galvoti ir, ilgainiui, **patampa klasiniai sąmoningu, susipratusiu darbininku.**

Ligi šiol Kinija jau atidarė ne vienam milijonui žmonių akis.

Duokime daugiau žmonėms teisingų žinių apie Kiniją!

★ ★ ★

Lietuvių Meno Sąjungos sekretorius **Levas Jonikas** rašo, jog Dainos Festivalis, vykusis Detroite per tris dienas, visapusiškai pavyko.

Tai pripažįsta ir mūsų korespondentas Detroite.

Chorų dainavimo konteste pirmąją premiją gavo **Roselando Aido Choras.**

Rengėjams, sakoma, liks apie 1,000 dolerių pelno.

Tačiau pelno gal ir visai nebūtų likę, jei chicagiečiai nebūtų vykę Festivalin **savo lėšomis.**

Didelis nuopelnas priklauso rengėjams ir ypatingai Chicagos menininkams, sutikusiems savo lėšomis vykti Detroitan.

★ ★ ★

Dar vienas kitas žieminis parengimas, na, ir prasidės vasariškos pramogos — piknikai, išvažiavimai arba išvykos, kaip dabar Lietuvoje tai vadina.

Piknikai suruošti lengviau, negu spektakliai, tačiau čia įeina kita rizika: **lietaus pavojus.**

Neretai užpuolęs lietus niekais paverčia visas rengėjų pastangas.

Bet prieš tai mes kol kas kovoti dar neturime pajėgų.

FORDO KOMPANIJA PRIEŠINGA STREIKO TARPININKAM

Streikieriai Pašiepia Melagingą Fordo Pareiškimą

Detroit. — Fordo automobilių kompanija atmetė tarpininkų pasisiūlymus padėti samdytojam susitaikyti su 65,000 streikuojančių darbininkų. Streikas vedamas prieš paskubos didinimą.

Į taikytojus siūlėsi Detroito miesto majoro pavaduotojas George Edwards ir priemiesčio Dearborno majoras Orville L. Hubbard.

Fordo kompanijos vice-prezidentas John S. Bugas pareiškė, jog veikiančioje sutartyje su unija yra taisyklės, pagal kurias kompanija gali tiesioginiai taikytis su unija.

Streikuoja Fordo River Rouge ir Lincoln fabrikų darbininkai. Streikas stabdo darbą ir Fordo fabrikams kituose miestuose, nes tie fabrikai negauna reikalingų dalių iš River Rouge.

Fordas mėgina užginčyti greitesnės paskubos įvedinėjimą River Rouge ir Lincoln fabrikuose. Jis išleido laišką - atsišaukimą, kur sako, kad jeigu paskuba kenkia bet kurio darbininko sveikatai, tai darbininkas turėtų pranešti kompanijai.

Streikieriai pasmerkė ir pajuokė tą Fordo laišką, kaipo mėginimą ardyti streikierių vienybę. Streiko pikietininkai iškėlė iškabas su užrašu: **"Fordas sako, kad dar niekas nemirė dėl paskubos."**

Pikietuose maršuoja tūkstančiai streikierių; dažnai dainuoja ir naują savo dainą prieš smaugiančią paskubą.

Fordas pastaruoju laiku vertė darbininkus 22 nuošimčiais daugiau darbo atlikti už tą pačią algą.

Reakcininkas senatorius Karl Mundt iš South Dakotos, buvęs Neamerikinių Veiksmų Komiteto didelis šulas, vėl senatan įnešė aršų bilių prieš darbo žmones, prieš jų vadovybę. Jo šiemetinis bilius visai panašus pernykščiam Mund-Nixon biliui, kurį darbininkų ir liaudies spaudimu amerikiečiai pernai atmušėme. Tas pats galima padaryti ir su šiemetiniu, jeigu tik liaudis greit ir masiniai veiks.

500,000 Namų Savininkų Prašo Rendas Pakelti

Washington. — Gyvenamųjų namų direktorius Tighe Woods pranešė, kad jau pusė miliono savininkų atsiuntė aplikacijas, prašydami pakelti rendas už parsamdomus butus, pagal naująjį įstatymą dėl rendų kontrolės. Šis įstatymas užtikrina savininkams "tinkamą" pelną.

Valdžia spausdina dar 400,000 blankų prašymams rendas pakelti.

Liaudininkai Paėmė Vietas Už 17 Mylių nuo Šanghajaus

Šanghai, geg. 9. — Kinų Liaudies Armija, pagal naujesnius pranešimus, atėmė iš tautininkų miestus bei kaimus jau tik už 17 mylių nuo Šanghajaus, 6 milionų gyventojų miesto.

ANGLŲ KARALAITĖ PAS POPIEŽIŲ

Roma.— Pranešama, kad Anglijos karalaitė Margareta atsilankys pas popiežių. Anglų protestantų dvasininkai priešinosi Margaretos ėjimui pas popiežių.

Maskva. — Maršalas Sokolovskis sakė, kad Sovietų armija galingiausia pasaulyje. Jis kaltino anglus-amerikonus už karo kurstymą prieš Sovietus.

Reikalaujama Atmest DP Kriminalistus

New Yorko valstijos komisija dėl DP—išvietintųjų pasiuntė raginimą Jungtinių Valstijų Kongresui, kad uždraustų šion šalin priimti tokius išvietintus, kurie padėjo naciams - fašistams persekioti skirtingų religijų bei tautybių žmones.

Komisija taipgi siūlo nereikalaut, kad leidžiamiems Amerikon išvietintiems būtų iš anksto užtikrinti darbai ir kambariai.

Didžiulė Rakietų Išbandymo Stovykla Australijoj

Canberra, Australija. — Rakietiniai anglų - amerikonų lėktuvai jau pradėjo bandymus didžiuliame Australijos dykumų plote. Ten įrengta milžiniška bandymų stovykla daugelyje tūkstančių ketvirtainių mylių.

Amerika ir Anglija tiem įrengimam paskyrė 132 milionus dolerių.

Amerika ir Anglija tiem įrengimam paskyrė 132 milionus dolerių.

Teigiama, kad ten būsią ir atominiai ginklai išbandomi.

Sovietų Armija Išgelbėjo Europą nuo Nacizmo, Sako Vasilevskis

Maskva. — Maršalas Aleksandras Vasilevskis, Sovietų ginkluotų jėgų ministras, minint 4 metų sukaktį nuo Vokietijos sumušimo, pareiškė, jog tik sovietinė armija išgelbėjo europiečius nuo fašistinės vergijos baisenybių.

Dearborn, Mich. — CIO Farmų Įrankių Darbininkų Unija pasižadėjo medžiaginiai ir dvasiniai remti Fordo automobilių darbininkų streiką.

Amerika Atmes Sovietų Siūlymą Atšaukt Armijas iš Vokietijos

Washington. — Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson tarėsi su demokratų senatorių vadu Tomu Connally ir republikonu sen. Vandenbergu, kaip reikės atsakyti į Sovietų pasiūlymą ištraukti okupacines talkininkų armijas iš Vokietijos.

Suprantama, jog Sovietai duos tokį pasiūlymą keturių didžiųjų talkininkų užsieninių ministrų konferencijai, kuri atsidarys gegužės 23 d. Paryžiuje.

Pranešama, jog Dean Acheson iš anksto susitarė su senatiniais demokratų ir republikonų vadais atmesti tą pasiūlymą. Esą, jankių armija dar būsianti reikalinga vokiečiam "demokratinti".

Connally, Senato užsieninių reikalų komisijos pirmininkas, stengiasi, kad komisija užgirtų priešsovietinį karinį Atlanto kraštų paktą pirma, negu susirinks Keturių Didžiųjų užsieninių ministrų sueiga Paryžiuje, Vokietijos klausimam spręsti.

Franko Sėbrai Darbuojasi Jungtinėse Tautose

Lake Success, N. Y. — Tūlų Lotyniškosios Amerikos kraštų delegatai Jungtinėse Tautose siūlė panaikint 1947 metų nutarimą prieš Franko. Tada Jungt. Tautų seimas nutarė atšaukti diplomatinius atstovus- ambasadorius iš Franko fašistų Ispanijos.

Už to nutarimo panaikinimą balsavo 25 Jungt. Tautų seimo (asamblėjos) politinio komiteto nariai prieš 16. Tam reikėjo dviejų trečdalių balsų. Taigi Franko sėbrų pasiūlymui trūko tiktai trijų balsų iki tokios daugumos.

Jungtinių Valstijų delegacija laikėsi "bepusiškai", nebalsavo nei už nei prieš.

Iš Komunistų Teismo

New York.—Teisme prieš komunistų vadus praeitos savaitės pabaigoje buvo įrodyta, kaip Komunistų Partija vadovauja kovai už teisių lygybę negrams, nors teisėjas Medina kartotinai stabdė parodymus apie komunistų pastangas dėl pilietinių ir žmoniškumo teisių negrams. Jisai sakė, kad tie dalykai, girdi, neliečią pačios bylos.

Komunistų vadai teisiami neva už sąmokslą skelbti, būk reikią jėga ir prievarta nuversti Jungtinių Valstijų valdžią. Valdžios prokuroras ir teisėjas mėgina užgniaužti faktus, liudijančius apie Komunistų Partijos kovą už pilietines teises ir darbininkų reikalus. Jie veda teismą taip, kad atrodytų, būk komunistai siekią tik valdžią nuversti.

Naujasis valdžios "svietkas", FBI šnipas Thomas A. Younglove, kvočiamas advokato Harrio Sacherio, pripažino, jog Komunistų Partija daug pasidarbavo New Yorko miestinio įstatymo išleidimui dėl teisingos samdos. Tas įstatymas reikalauja lygiomis samdyti negrus, kaip ir baltuosius, ir nedaryti skirtumų dėl tautybės ar religijos.

Pirmiau liudydamas, Herbertas A. Philbrick, kitas FBI šnipas, pripažino, jog Komunistų Partija dikčiai pasidarbavo dėl teisingos samdos įstatymo išleidimo Massachusetts valstijoje.

ORAS. — Vėsiau, lietus.

KINŲ LIAUDININKAI UŽĖMĖ KAŠINGĄ IR EILĘ KITŲ MIESTŲ

Sunkėja Apsupamiem Tautininkam Padėtis Šanghajuje

Šanghai, Kinija. — Kinų Liaudies Armija per kelių dienų mūšius atėmė iš tautininkų Kašingą, geležinkelių mazgą 62 mylios į pietų vakarus nuo Šanghajaus. Į šiaurvakarius gi liaudininkai užėmė kelis miestus bei miestelius už 35 iki 50 mylių nuo Šanghajaus.

Liaudies Armija kartu užkariavo Čuhsieną ir Kiangšaną, 125 ir 145 mylių į pietų vakarus nuo savo užimto uostamiesčio Hangčovo. Liaudininkai laimėjo ir eilę kitų miestų toje linkmėje.

Tautininkų "veikiantysis prezidentas" gen. Li Tsungjenas pripažino, kad jiem padėtis Šanghajuje eina vis blogyn. Ypač stokuoja maisto. Gen. Li vėl geidavo taikos derybų su komunistais-liaudininkais.

Tautininkai verstinai ima privačius automobilius, esą, apsigynimo tikslams. Jie taipgi nutarė imti šimtus Amerikos, Anglijos ir kitų konsulatų automobilių; reikalauja automobilių ir iš anglų-amerikonų kompanijų.

Tęsiasi mūšiai link geležinkelio, einančio iš Hankovo į Kantoną. Liaudininkų-komunistų armija stengiasi perkirsti tą geležinkelį, kad 300,000 tautininkų kariuomenės negalėtų ištrūkti iš Hankovo.

Du Amerikos šarvuotlaiviai, 10 naikintuvų ir du transporto laivai pasišalino iš Šanghajaus uosto ir dabar stovi ties Tsingtao, nes Šanghajuje jiem gręsė pavojus iš liaudininkų pusės.

Profesionalų Unija Ragina Atmest Franko

New York. — CIO Raštinių Darbininkų ir Profesionalų Unijos pirmininkas James Durkin ir sekretorius B. J. Mooney pasiuntė telegramą prezidentui Trumanui, prašydami atmest siūlymus, norinčius įtraukt fašistinę Franko Ispanijos valdžią į Jungtines Tautas ar į bet kurią Jungt. Tautų įstaigą.

Panašų prašymą tie unijos vadai pasiuntė ir Amerikos atstovams Jungtinėse Tautose.

Šaukiamas Kairiųjų Austrų Socialistų Suvažiavimas

Viena, Austrija. — Kairieji Austrijos socialistai šaukia savo suvažiavimą birželio 5-6 d. Kairysis Socialistų Partijos sparnas reikalauja vienybės su komunistais ir smerkia dešiniųjų socialistų pataikavimą buržuaziniams reakcininkams.

KINŲ TAUTININKAI BOMBARDUOJA CIVILINIUS ŽMONES

Peiping, Kinija. — Kinų tautininkai vėl mėtė bombas iš amerikinių lėktuvų į nekarinius miestus šiaurinėje ir vidurinėje Kinijoje, užimtoje komunistų - liaudininkų. Tai betikslis civilinių žmonių žudymas ir jų namų naikinimas.

Rašytojas vėl Areštuotas už Klastingus Čekius

Bordentown, N. J.— Edwin J. Becker vėl suimtas už bankų čekių klastavimą. Pirmiau sėdėdamas kalėjime už falšyvus šekius, jis rašė apysakas, kuriomis uždirbo $20,000. Buvo paleistas pasitaisymui, bet iš naujo griebėsi senosios žulikystės.

Aleksandras Stevens Išskrido Vengrijon

New York. — Komunistas rašytojas Aleksandras Stevens išlėkė Vengrijon. Ateivybės valdininkai pirmiau buvo nusprendę deportuot Stevensą Vengrijon, kaipo neturintį Amerikos pilietybės komunistą. Bet paskutiniu laiku ateivybės valdyba leido jam pačiam grįžti į savo gimtąjį kraštą.

Kuomet kongresinis komitetas Washingtone kvotė Stevensą, tai šnipas Wittaker Chambers "sviečijo", būk Komunistų Internacionalas atsiuntęs Stevensą kaip "slaptosios amerikinių komunistų organizacijos komisarą."

Dešinieji Buriasi Užvaldyt CIO Elektrininkų Uniją

Dayton, Ohio. — Dešinieji CIO Elektrininkų Unijos politikieriai čia atlaikė savo suvažiavimą ir nutarė dėti visas pastangas, kad atimtų unijos vadovybę iš kairiųjų.

Dešiniųjų suvažiavimui pirmininkavo James B. Carey, CIO unijų centro sekretorius. Jis yra žinomas kurstytojas prieš raudonuosius.

Suvažiavimas nutarė statyti savo kandidatus būsimiems unijiniams rinkimams prieš dabartinius kairiuosius elektrininkų vadus.

BAIGĖSI PHILCO STREIKAS

Philadelphia. — Baigėsi vienos savaitės streikas prieš Philco radijo ir elektrinių prietaisų kompanija. Teigaima kad 6,500 darbininkų sugrįžo darban. Bus vedamos derybos dėl algų pakėlimo ir kitų reikalavimų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N.Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Parodo Savo Iltis

New York Times korespondentas Šanghajuje praneša savo laikraščiui, jog aplink tą didmiestį šiuo metu vyksta didžiulis naikinimo darbas. Griaunami tiltai, ardomi geležinkeliai, į griuvėsius verčiami kai kurie pastatai. Visa tai eina Šanghajaus "gynėjo" generolo Tang En-po vadovybėje!

Matyt, kai liaudies laisvinimo armija priartės prie didmiesčio, tai ir pačiame mieste bus atlikdinėjama tai, kas dabar atliekama mažesniuose miestuose ir miesteliuose, supančiuose Šanghajų.

Tolydžio, generolo Tang En-po įsakymu pačiame didmiestyje prasidėjo teroras prieš liaudies draugus ir jos reikalų gynėjus. Ieškomi, areštuojami ir žudomi komunistai, o komunistais čiang kai-šekininkai apšaukia kiekvieną, kuris tik priešingas nekšiškam Čiang Kai-šekui ir jo supuvusiam režimui.

Praėjusį penktadienį Šanghajuje buvo nužudyti keturi "komunistų vadai", — jie buvo nužudyti viešai, "su iškilmėmis". Galima įsivaizduoti, kas daroma slapta, ne viešai: žmonės kalinami ir žudomi tūkstančiais.

Šanghajus, atsiminkime, turi daug pramonės darbininkų ir tie darbininkai visuomet buvo pažangūs, visuomet neapkentė Čiang Kai-šeko režimo ir prieš jį kovojo. Dabar budelis Tang En-po pasiryžo jiems atkeršyti ir jis keršina masiniu žudymu ir areštais.

Dar daugiau. Čiang Kai-šeko valdžia siunčia bombonešius ant didmiesčių, esančių jau liaudies rankose, ir juos naikina, juos bombarduoja. Buvo bombarduotas Nankingas, buvo neseniai užpultas Pekingo miestas, stovįs toli užfrontėje; buvo bombarduojami, griaunami kiti Kinijos miestai, neturį nieko bendra su frontu, su kariniais veiksmais. Naikinami, vadinasi, namai, žudomi žmonės, niekais verčiamas kinų turtas, sukauptas sunkiu darbu ir triusu.

Visa tai dar kartą parodo, prie kokio išsigimimo prijėjo čiang kai-šekininkai.

Tik visiškai žioplas žmogus gali sakyti, jog šitie čiang kai-šekininkų "žygiai" sulaikys liaudies judėjimą, išgelbės Kuomintango režimą.

Ne! Visa tai tik dar labiau sutvirtins liaudies valią ir ryžtą kovoti, užartavos kinų tautą didesne neapykanta jos priešams, čiang kai-šekininkams!

Maurice Maeterlinck

Gegužės 6 dieną Francūzijoje mirė žymusis belgų rašytojas, **Maurice Maeterlinck,** kai kada vadinamas "Belgijos Šekspyru". Jis mirė sulaukęs 86 metų amžiaus.

Kadaise Maeterlinck'as buvo skaitomas progresyviu rašytoju, bet ilgainiui jis taip "sudvasėjo", kad įpuolė į misticizmą, nieko bendro neturintį su realiu gyvenimu.

Maeterlinck'as parašė daug draminių veikalų, bet nedaug jų šiuo metu pasirodo pasaulinėje scenoje, gal būt dėl to, kad jie per daug "sudvasinti", bet daug "sumistikinti." Net ir įrančiam kapitalizmui Maeterlinck'o kūryba nelabai priimtina.

Vienas dalykas, kuriuo šis belgų poetas pasižymėjo,— savo paprastumu gyvenime. Jis visuomet savo vadinosi kaimiečiu, jis rengėsi paprastai, kalbėjo su žmonėmis paprasta kalba ir "aukštesnėje draugijoje" jo pokalbiai ne visuomet buvo, net priimtini.

Žymus rusų aktorius ir režisierius, Konstantinas Stanilsavskis, rašė savo atsiminimuose tokį dalyką: Prieš pirmą pasaulinį karą Stanislavskis norėjo perstatyti Maskvos Dailės Teatre vieną Maeterlincko dramą. Dramos autorius užkvietė Stanislavskį pas save į svečius, taipgi pasitarimui apie dramos pastatymą Maskvoje. Stanislavskis nuvyko Belgijon ir jis vyko nekaip jausdamasis: Maeterlinck'as tuomet buvo garsus rašytojas, didelis, pasaulyje žinomas žmogus.

Kai Stanislavskis išsėdo stotyje iš traukinio, jį pasitiko apšepęs žmogelis, — aktorius manė, jog tai rašytojo šoferis, su automobilium. Stanislavskis sėdosi mašinon ir važiuoja. Pradeda jiedu kalbėtis. Nagi, paaiški, kad jį veža ne koks šoferis, bet pats autorius, jo šeimininkas, Maeterlinck'as. Visa tai padarė gilaus įspūdžio į Stanislavskį.

Kaip ten bebūtų, Maeterlinck'as niekad nesusilygino su realistu Šekspyru ir nesusilygins.

Mūsų Civilizacija ir Darbo Žmonės

Kanadiškis Liaudies Balsas rašo:

"Neseniai Toronto priemiestyje duobėj prigėrė vaikutis. Spauda, aprašydama nelaimę, iškėlė viršun, kad minėtas vaikutis buvo atiduodamas kitiems. Tėvai, gyvendami valdiškuose barakuose, negali sutalpinti visos šeimynos. Tik pagalvokit, tokioj turtingoj šaly tėvai turi skirtis su vaikais dėl stokos tinkamų butų.

"Kitas tėvas buvo patrauktas į teismą, kad jis nepildė teismo parėdymo. Teismas buvo įsakęs jam apleisti gatvaraža, kuriame jis gyveno su neščia žmona. Žmogus, turėdamas neščią moterį, negalėjo rasti vietos. Niekas nenori įsileisti neščią moterį.

"Tokių pavyzdžių labai daug. Jų yra kiekviename mieste. Kas svarbiausia, nei vienas iš tų, kurie taip gailiai apverkia Mindšentus, Čiang Kai-šekus ir kitus tokius, nei negalvoja apie tų žmonių likimą.

"Civilizacija, kultūra, krikščionybė", šaukia jie, bet toj civilizacijoj, kultūroj ir krikščionybėj pūstą gyvi žmonės. Kokia čia civilizacija, jeigu pertekliuje, turtė žmonės turi taip skurdžiai gyventi."

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

BIJO, KAD NESUSITARTŲ

Kiekviena žinia, kalbanti apie Keturių Didžiųjų valstybių susitarimą dėl baigimo šaltojo karo, siaubu supurto lietuviškus klerikalus. Jie nieko taip baisiai nebijo, kaip didžiųjų valstybių susitarimo ir pastovios taikos.

Chicago kunigų Draugas susirūpinusiai rašo:

> Ne tik paprasto susidomėjimo, bet ir rimto susirūpinimo kelia Maskvos "taikos" pasiūlymai. Daug kur reiškiama baimės, kad vakarų demokratijos ir vėl gali įsipainioti į bolševistines pinkles ir dar kartą bandyti nuolaidomis ir mažųjų tautų sąskaiton tenkinti nepasotinamą Sovietų Rusijos apetitą.
>
> Jei yra tokio susirūpinimo bendroje Amerikos visuomenėje, tai ką jau ir bekalbėti lietuviuose. Įvykus "keturių didžiųjų" konferencijai tartis dėl Vokietijos politinės, ekonominės ir socialinės padėties stabilizavimo, neišvengiamai turėtų būti paliestas ir Lietuvos klausimas. Todėl Lietuvos laisvinimo vadams tenka akylai budėti ir veikti. (D., geg. 2 d.).

Tačiau visa padorioji žmonija šiandien su vilčia žiūri į Amerikos, Anglijos, Tarybų Sąjungos ir Francūzijos susitarimą nuimti nuo Berlyno "blokadą" ir sušaukti ministrų susirinkimą aptarimui visos Vokietijos klausimo. Su baime į tą apsireiškimą žiūri tik tie, kurie visas savo politines viltis turi sudėję į naują pasaulinį karą. Ypatingai Lietuva, kuri taip daug nukentėjo paskutiniam kare, yra ištroškusi pastovios taikos ir ramybės.

TEBEIEŠKO "AUTORITETO"

Aną dieną Keleivis pareiškė, kad Lietuva jau turi užsienyje vyriausybę ir kad kun. Krupavičius ir Sidzikauskas yra tos vyriausybės atstovais. Keleivis "VLIKą" skaito "Lietuvos Vyriausybe."

Smetonininkai iš Dirvos reikalauja, kad būtų pripažintas ir gerbiamas smetoninės vyriausybės "kontiniuitetas".

Dabar tūlas Jonas Mašiotas Vienybėje išeina su savo planu. Jis reikalauja, kad būtų suorganizuota "Lietuvių Tautos Taryba." Mašiotas rašo:

> Turint visa tai galvoje, tenka tik pasidžiaugti pasireiškiančiais pasiūlymais ir sutikti, kad yra pribrendęs laikas prof. P. Leono globotiniui ir mokiniui, mūsų Diplomatinės Misijos šefui ministeriui St. Lozoraičiui susitarus su VLIKu ir ALT, imtis iniciatyvos sukviesti visų pasireiškusių lietuviškų rezistencinių politinių jėgų pasitarimą (konferenciją), dalyvaujant visų lietuviškų partijų, sąjūdžių ir sambūrių atstovams, mūsų įgaliotiems ministeriams, BDPS delegatams, Mažosios Lietuvos, Amerikos lietuvių, Britanijos ir Kanados lietuvių Tarybų atstovams (būtų malonu, kad galėtų dalyvauti ir Argentinos bei Australijos lietuvių atstovai), — pasitarimui, kuris sudarytų vieningą ir autoritetingą Lietuvių Tautos Tarybą, kurios autoritetui paklustų viso pasaulio lietuviškieji išlaisvinimo kovos veiksniai ir kuri visam pasauliui pagrįstai galėtų kalbėti lietuvių tautos vardu.

Nebus grūdų iš šių pelų. Tam pačiam VLIKe verda partinė kova. Kanadoje tarpe klerikalų ir menševikų iškilo atviras karas. Jungtinėse Valstijose vis garsiau ir garsiau klerikalai zurza prieš menševikus ir smetonininkus. Jau kalbama, kad gal jie mes už tvoros visą BALFą, nes jiems jau atsibodę aukojimas tam kiauram maišui.

Dalykas yra tame, kad visose tose įstaigose ir komitetuose priviso tiek daug parazitų, jog nebeužtenka įplaukų jų užlaikymui. Katalikai atsisako aukoti. Kun. Balkūnas jau viešai iškeikė tuos, kurie tik Amerikos Lietuvių Tarybai ir BALFui aukoja, "o savo tikybines įstaigas" pamiršta. Jis įsteigė "Katalikų Akcijos Fondą" ir reikalauja, kad jam visos aukos iš tikinčiųjų kišenės eitų.

Visa tai nežada Tarybų Lietuvos priešų fronte taikos ir ramybės. Todėl ir šis Mašioto pasiūlymas dėl sudarymo "Lietuvių Tautos Tarybos" susilauks tokio pat likimo, kaip Škirpos "Diplomatinė Misija".

Kas liečia kalbėjimą lietuvių tautos vardu, tai lai smetonininkai, klerikalai ir menševikai nesirūpina. Lietuvių tauta turi savo vyriausybę, kuri jos vardu kalba, jos reikalus atstovauja ir gina.

JONAS KAŠKAITIS

Už Taiką ir Saugumą!

(Tąsa)

Nors Amerikos gydytojų pirmūnai ir smarkiai šiaušiasi prieš sveikatos draudimą ir visiems lygiai prieinamą mediciniško aptarnavimo programą, be jos apsieiti nebus galima. Štai kad ir senojoj Vokietijoj. Kas ten buvo "maištininku", kurs pravedė sveikatos draudimo programą? Ogi atkaklusis kietasprandis Bismarkas. Ir anų laikų Vokietijoj žmonių masės turėjo daug geresnę sveikatos priežiūrą ,negu mes čia dabar turime Amerikoj.

Protinės bei dvasinės sveikatos temomis kalbėjo bent keli psichiatrai, antropologai ir sociologai: Dr. Julius Šreiberis, Dr. Edvardas Jongas — abu bostoniečiai, įžymusis negras profesorius DuBoisas ir visa eilė kitų specialistų.

Jų kalbos supuola pagrindiniais dėsniais. Proto sveikumas — tai reiškia, kad žmogus turi pasitikėjimą savimi, turi pagarbą sau ir moka gerbti kitus. Visa tai vyksta tik tada, kada jauties saugus ir aprūpintas, užtikrintas ramiu, gražiu rytojum. O kas baladoja mūsų sveikatą, proto ir nervų pusiausvyrą? Šių dienų įsiutusi karo isterija, baimė, nerimastis, jausminių sąjudžių audros, ekonominis nepastovumas... Visas šitas pašėlęs pragaras ir kančios gadina kiekvieno individo sveikatą ir protinį pajėgumą, ardo visuomenės sveikatos pagrindus... Psichiatras negali ranka pamoti būstinių ir gyvenviečių problemos, ekonominio nepastovumo, karo pavojaus, atombombų isterijos, bendrų ateities rūpesčių, visų tų tautinių, gentinių, tikybinių neapykantų, atidalymų, diskriminacijų, prietarų... Žmonės trokšta ekonominio ir visuomeninio pastovumo, finansinio užtikrinimo — o jie gauna pilną gerklę karinės propagandos... Šitoj šaly mes turime visokių galingų vaistų ir preparatų, bet jie tebėra neprieinami plačiosioms masėms. Mes per vieną gentkartę galėtume visiškai išnaikinti džiovą ir venerines ligas, bet čia reikia taikos, ramybės, laisvo, nevaržomo protavimo ir bendardarbiavimo.... Technika ir mokslas turi būti nukreipti visų žmonių naudai... Sveikam protavimui ir sėkmingai proto higienai būtinai reikia taikos, reikia ramios, saugios, užtikrintos atmosferos. O mūsų "šaltasai karas" — negana, kad jis atsieina milionus ir bilionus, — jis yra žalingas elementas kiekvieno žmogaus protinei sveikatai. Bendras nerimastis, baimė, rūpestis, neapykanta, nuožiūra, — visa tai džiovina ir raukšlėja protą... Žmogaus protinį sveikumą nustato visa eilė įtakų, nuo pat pirmųjų kūdikystės dienų. Aplinkos įtaka ir visuomeninė atmosfera, namų bei šeimos santykiai — vis tai yra galingi faktoriai, kurie veikia kūdikio dvasinį besivystymą... Tarptautinių problemų nagrinėjime, karo klausimuose reikia pakantos, tolerancijos ir blaivo proto, be prietarų, be išsvajotų, sumedžiotų nuožiūrų ir miglotų apkaltinimų... Labai svarbu turėt minties ir nuomonių laisvę, akademinę mokyklų ir universitetų laisvę, asmens, žodžio, spaudos laisvę — plačią pilietinę laisvę, nes visa tai veikia mūsų protą ir nervus, veikia visą organizmo sveikatą... Reikia geresnėn vagon pakreipti mūsų dienų visuomeninę aplinkumą, kad nebūtų tau baimės, nepastovumo, rytojaus netikrumo, nedarbo. Reikia įstatymais išnaikinti visokią netikrumo ir nepastovumo baimės priežastį, — išnaikinti nedarbą, darbo unijų ir profsąjungų persekiojimą, ragangaudžių ir raudonbaubių siautėjimą, ištikimybių priesaiką darbo įstaigose ir mokslo įstaigose... Reikia sustabdyti visą tą šaltąją karą. Ta nuolatinė baimė bombų, baimė karo, baimė visokių persekiojimų, palaipsniui sudarko žmogui liaukų sistemą, o ryšium su liaukų išsėmimų išsisemia ir proto ir nervų pajėgumai... Reikia kuo greičiausia atsteigti draugiškus Amerikos ir Tarybų Sąjungos ryšius, kad vyktų bendradarbiavimas ir apsikeitimas mokslo ir technikos žiniomis...

(Daugiau bus)

- MŪSŲ DARBO UNIJOS -

Vėl organizuos taksių vairuotojus

New York. — Po didelio nepasisekimo su streiku, New Yorko taksių vairuotojai randasi sunkioje padėtyje. United Mine Workers Distriktas 50-tas, į kurį buvo geroka darbininkų dalis, organizuota, neišvedė jų kovos iki laimėjimo.

Dabar AFL International Brotherhood of Teamsters žada taksių vairuotojus organizuoti. Ši unija turi New Yorke 100,000 narių.

Teamsters Joint Council pirminink. John J. O'Rourke sako, kad organizavimo darbas bus vedamas labai atsargiai. Jis sako, kad tos darbininkų grupės, kurios jau yra organizuotos į kitas unijas, bus pakviestos prisidėti prie Teamsters Brotherhood.

Išdirbo planą naujam "unijų internacionalui"

Washington, D. C.—Pranešta, kad jau galūtinai susitarta su anglais ir francūzais dėl sušaukimo "laisvų unijų konferencijos." Konferencija įvyks birželio 25 ir 26 dienomis Genevoje. Toje konferencijoje reakciniai darbo unijų vadai suorganizuos naują "darbo unijų federaciją", kurios tikslas bus kovoti prieš Pasaulinę Darbo Unijų Federaciją.

Genevos konferencijon siųs atstovus mūsų AFL ir CIO. Jau sudarytas ir delegacijų sąstatas. CIO Genevos konferencijoje atstovaus James Carey ir Michael Ross, o Amerikos Darbo Federaciją —George Meany, Martin Durkin, William McFetridge ir kiti.

Didelis pažangaus unijizmo laimėjimas

Chicago, Ill. — Dar kartą AFL Railroad Carmen's Unija buvo priversta pasitraukti nuo ardymo darbo American Car and Foundry, UAW-CIO unijos. AFL ištraukė savo prašymą iš Nacionalės Darbo Santykių Tarybos, kad pravesti balsavimus ištraukimui narių iš UAW.

1944 metais minėta Carmen's Unija, kuri turi lokalus St. Louis ir New Orleans, bandė suagituoti ACF darbininkus, kad apleistų UAW. Tuomet jie buvo sumušti balsavimu 20 balsų prieš 1.

Pereitą pavasarį, mūsų unija pradėjo derybas su kompanija algų klausimu ir vėl AFL organizatoriai pasirodė prie mūsų įmonių. Šiuom kartu jie turėjo apsčiai pinigų dėl degtinės ir alaus "papirkimui" ACF darbininkus.

Tie perėjūnai unijos vadai kasdien dalino darbininkams lapelius, laike derybų, kad joms pakenkus. Tas, aišku, padrąsino kompaniją tęsti derybas ir pagalios atsisakyti nuo susitarimo algų klausimu. Tos priežasties dėlei American Car lejyklos darbininkai buvo priversti išeiti į streiką. Streikas tęsėsi 13-ka savaičių be jokios paramos iš lauko pusės. Jim Veal, dabartinis pirmininkas įmonės Maremont Springs buvo streiklaužio pašautas laike streiko.

Ir nežiūrint ką kompanija darė ir kaip AFL gelbėjo kompanijai, šios American Car liejyklos darbininkai vadovaujami kovingų vadų laimėjo streiką.

Trečiu kartu, nuo 1944 metų, AFL Carmen's unija grįžo savo darbo vieton, kai lokalui 453 reikia vesti derybas dėl naujos sutarties. Šiuom laiku AFL jautėsi galės Taft - Hartley aktą panaudoti savo siekiam. Puolikai paleido paskalas tarpe darbininkų, kad juos lokalas daugiau neatstovauja, nes išpildęs "antikomunistines" priesaikas, ko reikalauja tas vergovės aktas.

Jie gavę kelių pirmiaus buvusių streiklaužių parašus ant kortų, reikalavo NLRB pravesti balsavimus.

Tuo metu apygardos UAW (Reutherio šalininkų) raštinė įsimaišė ir pranešė American Car liejyklos darbininkams, kad jeigu jie nori pasilikti su UAW, tai vienatinis jiems kelias pasitraukti iš lokalo 453. Lokalo nariai pasakė ponui Pete Wilson, UAW atstovui: **Jei apygardos raštinė nori apginti UAW interesus; turi ginti ir pagelbėti lokalui 453, o ne bandyti jį suskaldyti.**

American Car & Foundry darbininkai apsivieniję apie progresyvę lokalo vadovybę žymiai sustiprino savo organizaciją. Jie vieningai pareiškė pasitikėjimą savo unijai ir pasiryžo kovoti kaip prieš puolikus ardytojus iš AFL, taip ir iš vidaug grąsinimus elementų, remiančių UAW Apygardos direktorių Pat Greathouse.

ACF darbininkų solidariškumas ir vienybė apie savo lokalo (453) kovingą vadovystę ir buvo priežastis AFL ištraukimo peticijos iš NLRB dėl balsavimo.

Gi Reutherio šalininkai čia vieton pagelbėti savo broliškai unijai, yra pasirengę jai smeigti skebiškai į pečius. Ko geresnio iš Reutherio nei negalima laukti, nes jie yra dar geresni specialistai puldinėjime savo broliškų progresyvių unijų už pusbrolius iš AFL.

Liejikas.

Redakcijos Atsakymai

C. A. B. Kruoniečiui. — Eilutės persilpnos, negalėsime sunaudoti.

Juozui Salatkai. — Laisvėje yra tilpę nemažai žinučių iš buvusios Suvalkų gubernijos srities. Ateityje, be abejojimo, jų mūsų bendradarbiai Lietuvoje parašys daugiau.

Skaitytojų Balsai

13-TAS NUMERIS NELAIMINGAS

Juozas Tysliava paskelbė Vienybėje, kad 13 šalių susirašė prieš bolševikus, bet jis nežino amerikoniško posakio, jog 13-tasis numeris yra nelaimingas. Kas tik bando lošti ant 13-to numerio, vis pralošia.

Tysliavai nelabai patinka, kad lietuviai valdo Lietuvą; jam patiktų geriau, jei Angliją valgytų lietuviškus lašinius, o lietuviai srėbtų barščius. Bet to, Juozeli, nesulauksi. Tegu Anglija srebia tribulkų barščius, o Lietuva tevalgo lašinius.

Artojas

Washington. — Bus patrigubintas skaičius lavinamų karinių atsargos lakūnų.

KĄ REIŠKIA ŠIAURĖS ATLANTO PAKTAS?

(Tąsa)

neleistų priemonių. Dalinamos finansinės ir kitos ekonominės išmaldos. Žadama pagerinti ekonominę padėtį šalių, kurios, tuo tarpu, "dolerio politikos" spaudžiamos patenka į vis naujus ir naujus ekonominius sunkumus. Bauginama nesamu pavojumi iš "potencialaus agresoriaus" pusės ir tuo pat metu griebiamasi šiurkščių priemonių mažųjų valstybių vyriausybėms paspausti.

Tačiau vienu atžvilgiu padėtį reikia laikyti visiškai aiškia. Kaip ir sukuriant Vakarų Sąjungą, Šiaurės Atlanto pakto įkvėpėjai iš pat pradžios pašalino galimumą dalyvauti tame pakte visoms liaudies demokratijos šalims ir Tarybų Sąjungai, davę suprasti, kad tos valstybės ne tik negali tapti sutarties dalyviais, bet kad Šiaurės Atlanto paktas kaip tik ir yra nukreiptas prieš TSRS bei liaudies demokratijos šalis.

Iš viso to matyti, jog Šiaurės Atlanto pakto tikslas yra tas, kad JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai paglemžtų vadžias kiek galint didesniame valstybių skaičiuje, atimant joms galimumą vykdyti savarankišką nacionalinę vidaus bei užsienio politiką, panaudojant tas valstybes, kaip pagalbinę priemonę savo agresyviems planams, siekiantiems įvesti anglų - amerikiečių pasaulinį viešpatavimą. Esant tokiai padėčiai, žinoma, netenka kalbėti apie TSRS ir naujosios demokratijos šalių dalyvavimą Šiaurės Atlanto pakte ar kitose panašiose valstybių sąjungose.

Gali būti, kai kas vienu laiku ir spėjo, jog pokariniu laikotarpiu, griebiantis visų ir visokiausių spaudimo bei išorinių grąsinimų priemonių, pavyksią nustumti Tarybų Sąjungą nuo jos pasirinkto socialistinio kelio, nes kai kurie "gudruoliai" tikėjosi, kad, esą, dėl sunkių karinių bei ekonominių išmėginimų antrojo pasaulinio karo metais Tarybų Sąjunga tiek nusilpnėsianti, kad nebepajėgsianti savo jėgomis susidoroti su vidin. sunkumais ir turėsianti palikti savo socialistines pozicijas, kad gautų ekonominę paramą iš stiprių kapitalistinių didžiųjų valstybių. Tokių apskaičiavimų absurdiškumas mums visiems yra aiškus, tačiau tai vis dėlto neužkerta kelio visokios rūšies trumparegiškiems apskaičiavimams bei planams, nukreiptiems prieš mūsų tarybinę Tėvynę.

Aukščiau minėtame oficialiame dokumente Valstybės Departmentas buvo priverstas pripažinti, kad nepavyko "per trejus bergždžių mėginimų metus pasiekti tarybinės politikos pakeitimo." Tai Valstybės Departamentas pareiškia, matyti, siekdamas pateisinti dabartinius Šiaurės Atlanto Sąjungos kūrimo planus, nes daugiau jau nebegalima slėpti antitarybinio kuriamos "Šiaurės Atlanto" grupuotės pobūdžio.

Iš to, kas pasakyta matyti, kad tikrovėje Šiaurės Atlanto paktas yra toliausiai siekianti siauros valstybių grupės agresyvių siekimų išraiška ir, visų pirma, Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos valdančiųjų sluoksnių siekimų išraiška. Minėtiems savo tikslams šie sluoksniai nori tuo ar kitu mastu pritaikyti jiems pasiduodančių ar tiesiog nuo jų priklausančių kitų valstybių vyriausybių politiką. Taip pat yra visiškai aišku, kad ir Vakarų Sąjunga ir tarpamerikinė valstybių grupuotė, lygiai kaip ir dabar ruošiami Viduržemio jūros valstybių, Skandinavų šalių, Pietryčių Azijos šalių paktai ir t.t., yra glaudžiai susiję su Šiaurės Atlanto pakto tikslų įvykdymu, pakto, turinčio vairuojančią reikšmę anglų-amerikiečių planuose įvesti viešpatavimą ir Vakarų Europoje, ir Šiaurės Atlante, ir Pietų Amerikoje, ir Viduržemio jūroje, ir Azijoje, ir Afrikoje, ir visur, kur tik pasieks rankos.

Tačiau negalima nepripažinti, kad vienas reikalas — kurti visokios rūšies grupuotes bei rinkti parašus po naujais paktais, iškeptais Amerikos Valstybės Departamento ir Britanijos foreign - ofiso raštinėse, ir, suprantama, visiškai kitas reikalas — tikrai įvykdyti tuos tikslus, kurių siekia tų grupuočių ir paktų įkvėpėjai.

Pats tų grupuočių sukūrimas ir paktų pasirašymas dar nelikviduoja tų gausių prieštaravimų ir rietenų, kurių yra gyvenime tarp šalių, pasirašiusių tuos paktus. Net anglų - amerikiečių bloko viduje tų paktų pasirodymas anaiptol nemažina prieštaravimų tarp svarbiausių partnerių, nes abiejų didžiųjų valstybių agresyvūs siekimai susiduria vienas su antru kiekviename žingsnyje. Juo labiau tenka pasakyti, kad negalima paprastai pasirašius įvairius paktus likviduoti interesų prieštaravimus tarp didžiųjų ir mažųjų šalių, dalyvaujančių tose grupuotėse, kai vienas partneris ar viena valstybių grupė nori bet kuriai progai pasitaikius pasipelnyti kito partnerio sąskaita ar kitos valstybių grupės sąskaita, panaudojant čia visokiausias spaudimo ir ekonominio poveikio priemones.

Taip pat negalima pamiršti to, kad ne visos šalys sutiks prisidėti prie tų grupuočių ir ne visos valstybės, jau prisidėjusios prie jų, sutiks besąlygiškai visais atvejais paklusti anglų - amerikiečių diktatui.

Toliau, ar galima ignoruoti tokį svarbų faktą, kaip pastaruoju metu prasidėjusį milžinišką tautinio išsivadavimo sąjūdžio pakilimą Rytų šalyse tarp tautų, kurioms tik dabar atsivėrė galimumas ištiesti savo pečius.

Pagaliau, reikia pasakyti apie Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratines šalis, vykdančias tikrą savo tautų valią ir gyvendinančias didžiuosius draugystės bei lygiateisiškumo principus santykiuose su kitomis tautomis.

Pats gyvavimas Tarybų valstybės su jos kylančia galia ir tarptautiniu autoritetu, o taip pat galinga demokratinių jėgų jai teikiama parama kitose šalyse, yra neįveikiama kliūtis kelyje visiems bei visokiems planams įvesti tų ar kitų didžiųjų valstybių pasaulinį viešpatavimą, kas jau istoriškai buvo patvirtinta likviduojant fašistines valstybes, mėginusias įgyvendinti savo fantastinius — pasaulin. viešpatavimo planus, nuo kurių maža tesiskiria dabartiniai anglų - amerikiečių viešpatavimo planai.

Po visa to, kas pasakyta, darosi suprantamas tas visų žinomas faktas, kad pastaruoju metu anglų - amerikiečių bloko šalys ir ypač Jungtinės Amerikos Valstybės taip viliojasi anksčiau nematytu savo armijų išplėtimu, milžinišku savo karinių biudžetų padidinimu, tolesne karinių oro ir karinių jūrų bazių tinklo statyba visose pasaulio dalyse ir ryšium su visokiais kitais kariniais planais, įskiriant nežmoniškus apskaičiavimus panaudoti atomines bombas tais pačiais tikslais.

Siekdami pateisinti tą nežabotą agresyvią politiką, JAV ir Didžiosios Britanijos valdantieji sluoksniai visokiais būdais sėja baimę ir netikrumą Europos ir Amerikos visuomenės sluoksniuose, dirbtinai pavaizduodami nepaprastą demokratinių jėgų ir tautinio išsivadavimo sąjūdžio augimą pastaruoju metu, kaip kažkokią "pavojingą agresiją". Net vyriausybinių veikėjų tarpe skatinami tie, kurie faktinai pavirsta aktyviais karo kurstytojais, nepaisant to, kad karo propaganda yra Suvienytųjų Nacijų Organizacijos vieningai pasmerkta; vis daugiau siundo įvairius savo statytinius ir nuo jų priklausančią spaudą prieš tokias taikingas šalis, kaip Tarybų Sąjunga bei liaudies demokratijos valstybės, nesivaržydami skleidžia melo ir karingų grasinimų sriautus.

Viso to jiems reikia todėl, kad jie dažnai nesusidoroja su uždaviniais, kai reikia imtis tikrai spręsti pribrendusias vidines problemas savo šalyse sutinkamai su pakitusia istorine aplinka, ir todėl jie savo tolesnius apskaičiavimus sieja daugiausia su planais įgyvendinti tuos ar kitus agresyvius tikslus svetur, kad ir suprasdami, jog tai neįgyvendinama kitaip, negu smurto keliu, kitaip, negu sukurščius naują karą.

Tuojau pat pasibaigus antrajam pasauliniam karui, JAV valdantieji sluoksniai pradėjo kurti karines oro ir karines jūrų bazes tiek Atlanto, tiek ir Ramiajame vandenynuose, o taip pat daugelyje tolimų

(Daugiau bus)

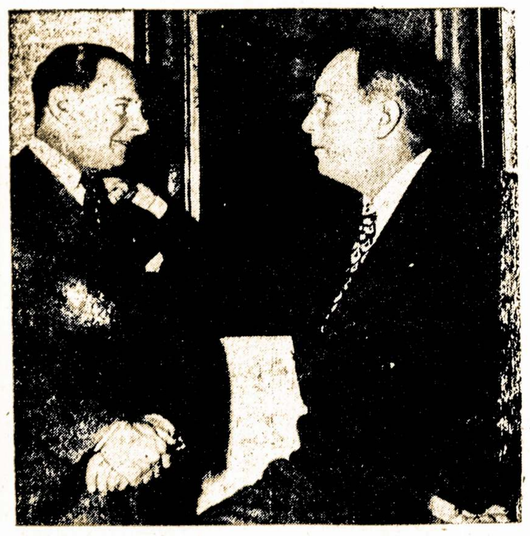

Atleisti iš tarnystės (oficialiai—pasitraukę) buvęs armijos sekretorius Kenneth Royall (dešinėje) ir buvęs laivyno sekretorius John L. Sullivan išeina iš militariškiems reikalams patalpų—Pentagon Building—Washingtone. Sullivan "rezignavo" nesutikdamas dėl sulaikymo planuoto statyti laivynui 65,000 tonų lėktuvnešio laivo.

Brazilijos Kongresas už Taiką Paplukdytas Kraujuose

RIO DE JANEIRO. — Šių metų balandžio mėn. 9 d. Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro buvo organizuojamas Kongresas už Taiką. Toje dienoje sostinė laukė priimti apie penkis šimtus delegatų iš plačios Brazilijas tolimųjų kampų. Motinos, išleisdamos savo vaikus, bučiuodamos džiaugėsi, žinodamos, kad jų vaikai važiuoja į taiką mylinčių žmonių Kongresą priimti ir paryežti rezoliucijas į savo gimtuosius kampelius kovai už taiką... Džiaugėsi ir visa Brazilijos liaudis. Išrinktieji atstovai rinkosi atstovaudami milijonus savo tėvynainių. Bet tie, kurie neturi nė kibirkštėlės žmoniškumo, kuriems pinigas yra viskas, o karas — pelningas jų biznis, darė įvairias kliūtis, kad Kongresas neįvyktų.

Tautinės Vienybės Studentų būstinėje renkasi taikos atstovai be skirtumo lyčių ir profesijų: vyrai, moterys, mokslininkai, profesoriai, menininkai, dailininkai, darbininkai, visų vienas tikslas — *taika*... Apart atstovų, renkasi ir publika. Dar nesusirinkus visiems kongresistams, ties durimis iš vežimų pasipylė ginkluoti policijos būriai, vieni prie durų sudarė grandinę, o kiti, įsiveržę į svetainę, kulkomis ir revolverių smūgiais ėmė vaikyti kongresistus. Taip netikėtai užpulti, vieni spruko pro duris, bet čia juos sutiko policijos smūgiai, neatsižvelgiant — jaunas, senas, ar moteris; kiti beginkliai griebėsi už kėdžių, gindami savo gyvybę. Tai buvo beviltiška kova, bet to pasekmėje davė laiko išgriauti užpakalinį mūrą ir daugeliui išsigelbėti nuo užpuolikų.

Maždaug po dvidešimties minučių nelygios kovos būstinė buvo policijos užimta; nei vieno sveiko kongresisto, tik ant kruvinų grindų vaitojo sužeistieji.

Ir tas visas žiaurus užpuolimas ant beginklių ir taiką mylinčių žmonių, atliktas "krikščioniškos civilizacijos ir demokratijos" vardu. Ach! kaip baisu matyti tokį užpuolimą ir girdėti tokį veidmainiavimą...

Nors dar nėra tikrų žinių, nes policija slepia, bet maždaug buvo apie šimtas sužeistų, kai kurie labai sunkiai, ir apie tiek pat areštuotų, ir dar kai kurie dingę be žinios. Apart to, po trijų dienų policijos šeimininkavimo, sulyg Genival Barbosa, Tautin. Studentų Vienybės pirmininko pranešimo, dingo iš būstinės brangesni daiktai 500.000,-00 kruzeirų vertėje (19 kr. — 1 dol.).

Tai taip šiandieną gyvena šalys, kur jankių imperialistų doleris turi sprendžiamą galią ir jau prikinkytos prie jų karo vežimo.

Bet taip žiauriai užpulti ir išblaškyti taikos atstovai nenuleido rankų: susirinkę mažais būreliais darė pasitarimus ir vėliau, padedant kai kuriems parlamento atstovams, susirinko parlamento rūmuose, kur oficialiai buvo paskelbta atidėjimas Kongreso iki šių metų gegužės mėnesio 8 d.

Kaip bus aštuntoje gegužės? Parodys greita ateitis! Reikia pasakyti, kad kova už taiką liaudyje randa didelį pritarimą; iš ko aiškiai matyti, kad Brazilijos liaudis griežtai nusistačiusi nemirti už Wall Stryto nepasotinamus ir grobuoniškus interesus.

Sakalas.

EKSPRESININKAI LAIMĖS 7 CENTŲ PRIEDĄ?

Washington. — Prezidentinė Greitųjų Reikalų Komisija patarė 7 centais pakelti valandinę algą 60,-000 Geležinkelių Ekspreso tarnautojų, Darbo Federacijos unijistų ir sutrumpinti jiem darbo savaitę nuo dabartinių 44 valandų iki 40 val.

Algos priedas būtų mokamas, pradedant nuo pernai spalių mėnesio, o darbo laikas sutrumpintas nuo rugsėjo 1 d. šiemet.

Mes norėtume supažindinti jus su faktais apie elektros ir geso bilas

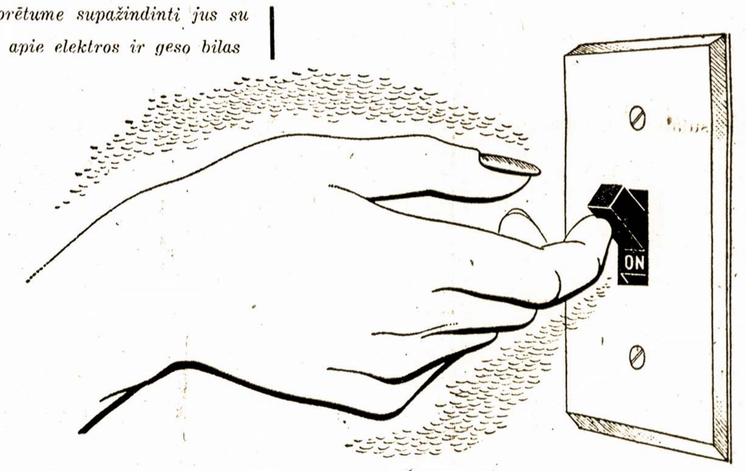

Jus gaunat bargeną kas sykį, kai atsisukate šviesą

JŪS GAUNATE tikrą bargeną kiekvieną sykį, kai atsisukate šviesą, įjungiate vacuum valytuvą, klausotės radijo ar naudojate kitus elektrinius patogumus namie.

Jūs gaunate bargeną todėl, jog kuomet daugumos jūsų perkamų daiktų kainos taip aukštai pakilo nuo 1939 m., mes savanoriai numušėme elektros kainas—du kartu nuo karo pabaigos.

Be to, Public Service Komisija neseniai įsakė laikynai numušti kainą 10 nuošimčių. Mes prašėme Teismą pakeisti tą įsakymą.

Klausimas yra tame, ar mes su dabar galiojančiomis numuštomis kainomis galėtume ir toliau teikti New Yorkiečiams geriausią elektrinį aptarnavimą pasaulyje—ir tuo pačiu laiku mokėti žmonišką pelną daugeliui tūkstančių vyrų ir moterų, kurie yra mūsų biznio savininkai.

Con Edison nori tikrai, kad mūsų kainos būtų teisingos visiems. Tai reiškia, teisingos jums ir teisingos visai Con Edison'o šeimai, susidedančiai iš 30,000 darbininkų ir 154,000 savininkų.

CONSOLIDATED EDISON SYSTEM

Geriausias jūsų pirkinys—elektra ir gesas

J. Macijauskas

Rokiškio Apskrities Darbo Žmonių Kova Dėl Tarybinės Valdžios 1918-1919 m.

LAISVĖS REDAKCIJOS PASTABA: — Šių įdomių atsiminimų autorius, J. Macijauskas, dabar yra žymus tarybinės armijos karys — generolas — pasižymėjęs antrajame pasauliniame kare mūšiuose prieš vokiečius. Jis gyvena Vilniuje ir veikia Lietuvių Divizijoje.

★

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija turėjo didelę įtaką revoliuciniam judėjimui vystytis visoje Lietuvoje ir Rokiškio apskrityje, atskirai imant. Nors Tarybų Rusija buvo toli nuo Lietuvos ir apjuosta vokiškųjų imperialistų fronto, žinios apie Didžiąją Spalio socialistinę revoliuciją ir jos rezultatus vis dėlto greit paplito. Įvairios gyventojų klasės ir grupės šias žinias įvairiai sutiko. Darbininkai, samdiniai ir kaimo varguomenė jas priėmė su džiaugsmu ir viltimi, o dvarininkai, buožės, spekuliantai — su neapykanta ir baime.

Netrukus po Spalio revoliucijos iš vokiečių kariuomenės laikinai okupuotos teritorijos į Lietuvą pradėjo grįžti buvę caro kariuomenės kareiviai ir pabėgėliai, kurie 1914—1915 m. m. evakuavosi į Rusiją. Jie plačiai pasakojo apie Spalio revoliuciją ir jos rezultatus. Grįžę iš Rusijos dvarininkai, buožės ir dalis inteligentijos skleidė įvairiausius šmeižtus prieš Tarybų valdžią. Jie pasakojo, kad bolševikai griauną cerkves, bažnyčias, šeimą, likviduoją asmeninę nuosavybę. Šie šmeižtai greit paplito buožių ir tarybinės valdžios priešų tarpe.

Grįžę darbininkai, samdiniai ir vargingųjų valstiečių atstovai pasakojo tikrą tiesą apie Spalio revoliuciją ir jos priemones, siekiančias darbininkų klasės ir darbo valstiečių gerovės. Jie pasakojo, kad gamyklos, fabrikai, bankai, geležinkeliai perduoti liaudies nuosavybėn, panaikinta privatinės žemės nuosavybės teisė, dvarininkų, vienuolynų žemės perduotos nemokamai naudotis darbo valstiečiams. Todėl darbininkai, samdiniai ir varguomenė netikėjo Tarybų valdžios priešų šmeižtais ir sąmoningai pritarė Spalio revoliucijai.

Varguomenė buvo iškankinta vokiečių karinės okupacijos, negailestingo buožinio išnaudojimo, kuris tada buvo ypatingai žiaurus. Pasinaudodami tuo, kad viršaičiai ir seniūnai buvo iš buožių tarpo, su vokiškųjų okupantų parama, buožės nežmoniškai išnaudojo darbininkus, samdinius ir varguomenę, dirbusius jiems be atlyginimo, vien už duonos kąsnį. Aišku, kad, darbininkai, samdiniai ir varguomenė džiaugsmingai sutiko žinią apie darbininkų klasės ir darbo valstiečių pergalę Rusijoje. Jie tikėjosi taip pat išsivaduoti iš dvarininkų ir buožių vergijos ir domėjosi visu tuo, kas vyksta Tarybų Rusijoje.

1918 m. birželio mėn. 18 d. aš grįžau, jau būdamas komunistu, į Lietuvą, į Rokiškio apskrities, Obelių valsčiaus Antanavo dvarą, kur dirbo mano motina ir seserys. Atsimenu, kad man atvykus ir sekančiomis dienomis pas mane rinkdavosi Obelių miestelio bei dvaro darbininkai ir gretimų kaimų varguomenė. Jie ypatingai godžiai domėjosi visu tuo, kas dedasi Tarybų Rusijoje, kas per vieni bolševikai, ką jie davė darbininkams, kaip reikalai su žeme, kam priklauso Rusijoje valdžia ir tt.

Tokius pasikalbėjimus aš turėjau Obelių dvare, Obelių miestelyje bei aplinkiniuose kaimuose. Aš pasakodavau apie Tarybų valdžią, jos priemones ir kitus dominančius darbo žmones klausimus.

1918 m. liepos ar rugpiūčio mėn., grįžus iš Rusijos eilei draugų, kaip: A. Šervytei, broliams Tiškiams, Y. Pagiriui ir kitiems, Antanavo dvare buvo įforminta bolševikų partinė organizacija. Į ją įėjo 10 iš Tarybų Sąjungos grįžusių draugų ir buvo naujai priimti nariai iš pritariančių ir teigiamai pasirodžiusių Antanavo dvaro darbininkų tarpo, kaip B. Bražylis, P. Kurklietis, A. Macijauskaitė, iš Obelių miestelio — Bislys, Macijevičius, Misiūnas ir kiti.

Įkūrus partinę organizaciją, aiškinamasis darbas valstiečių tarpe pasidarė platesnis ir organizuotesnis.

1918 m. rugsėjo mėn. pas mane į Antanavo dvarą atvyko Lietuvos KP(b) CK atstovas instruktorius drg. Vladislovas Baškys, kuris, susipažinęs su visa mūsų partine organizacija ir su kiekvienu komunistu atskirai, kaip CK atstovas įformino mūsų partinę organizaciją.

Atvykus drg. Baškiui, mūsų partinės organizacijos darbas gyventojų tarpe žymiai pagerėjo, jis įgijo konkretesnį, tikslingesnį pobūdį, pagerėjo taip pat politinis - auklėjamasis darbas ir pačių komunistų tarpe. Drg. Baškys atsivežė nemaža politinės literatūros, įvairių brošiūrų. Buvo iškeltas uždavinys, kad patys komunistai iš pradžių paskaitytų ir susipažintų su svarbiausiomis brošiūromis, kad tuo pagrindu būtų pagerintas aiškinamasis darbas gyventojų tarpe.

Noriu pasakyti keletą žodžių apie drg. Baškį. Drg. Baškys buvo gerai pasirengęs, užsigrūdinęs bolševikas, buvęs studentas. Prieš atvykdamas į Lietuvą, jis baigė agitatorių ir propagandininkų kursus Novorosijske ir buvo labai geras agitatorius ir propagandininkas. Jis buvo neišsenkamos energijos, tvirtos valios ir be galo atsidavęs proletarinės revoliucijos reikalui žmogus. Drg. Baškys nenuilstamai propagavo partijos idėjas, jį visuomet galima buvo matyti žengiantį su literatūra ant pečių iš vieno kaimo į kitą. Klausantis jo, negalima buvo netikėti — jis kažkokia ypatinga jėga mokėjo įtikinti. Jis mokėjo prieiti prie kiekvieno žmogaus, suįdominti jį.

Man drg. Baškys buvo ne tik CK atstovas ir mokytojas, bet taip pat vyresnis draugas ir brolis. Jis kažkaip iš karto įėjo į mūsų šeimą ir tuoj tapo mums visiems artimas ir brangus. Jis mokėjo veikti ne tik mus, jaunus komunistus, bet taip pat senus žmonės.

Vėliau, 1919 m., baltagvardiečiai žvėriškai nužudė drg. Baškį prie miestelio, Rokiškio apskrityje. Drg. Baškio mirtis buvo didelis nuostolis ne tik Rokiškio partinei organizacijai, bet ir Lietuvos komunistų partijai iš viso.

Aš parašiau apie drg. Baškį tik keletą žodžių, bet savo darbu, savo atsidavimu partijos reikalui jis nusipelnė tūkstanteriopai daugiau.

Drg. Baškys labai daug dirbo Rokiškio apskrityje, ir ne tik Rokiškio apskrityje. Jam atvykus pagerėjo ne vien Obelių bet ir kitų valsčių partinių organizacijų darbas. Drg. Baškiui vadovaujant, netrukus buvo įkurtos partinės organizacijos Panemunės, Kozliškių, Južintų ir Svedasų valsčiuose.

Po pirmojo Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partijos suvažiavimo, 1918 m. spalio mėn., Obelių valsčiaus Šervių kaime buvo sušauktas visų Rokiškio apskrities valsčių partinių organizacijų atstovų susirinkimas. Dienotvarkėje buvo du klausimai: 1. Partinių organizacijų uždaviniai kovoje prieš vokiečių okupaciją ir smetoninę "tarybą"; 2. Apskrities partinės organizacijos įforminimas; t.y. apskrities partinės organizacijos pogrindžio komiteto rinkimai.

Pirmuoju klausimu pranešimą padarė drg. Baškys. Jis išsamiai išdėstė Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partijos suvažiavimo nutarimus ir jų reikšmę. Jis nušvietė politinę padėtį Lietuvoje, nurodė, kad komunistų autoritetas Lietuvos darbo žmonių tarpe sparčiai auga,

(Tąsa bus)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Racionalizatorių ir Inžinierių Kūrybinis Bendravimas

VILNIUS, sausio 27 d. — "Elektrito" gamyklos techinikai ir inžinieriai draugiškai padeda gamybos racionalizatoriams įgyvendinti naujus darbo būdus, tobulinti technologiją, labiau išnaudoti įrengimų pajėgumą; jie kūrybine vaga nukreipia racionalizatorių mintį.

Gamyklos technikinio ir konstrukcinio skyrių darbuotojai kasdieną cechuose tariasi su gamybos novatoriais, padeda jiems čia pat, darbo vietoje.

Revolverinių staklių tekintojas Bartusevičius sumanė pakeisti revolverinėms tekinimo staklėms peilių derinimą, siekdamas sumažinti operacijų skaičių ir labiau išnaudoti staklių pajėgumą. Čia jam pagalbą suteikė cecho viršininkas Temkinas. Turėdamas didesnį teorinį ir praktinį parengimą, cecho viršininkas pagelbėjo jaunam racionalizatoriui Bartusevičiui įvykdyti savo sumanymą. Dabar Bartusevičiaus peilių derinimo būdą vartoja visi cecho revolverininkai.

Bandymo cecho darbininkams teikia pagalbą konstruktoriai Sauras ir Zaidelsonas. Konstruktoriai padeda surasti paprastesnį būdą sudėtingoms detalėms gaminti. Aiškindami darbininkams sudėtingus brėžinius, konstruktoriai tuo pačiu metu darbininkus moko savarankiškai skaityti juos.

Draugiškas, kūrybinis išradėjų bei racionalizatorių ir konstruktorių bei inžinierių bendravimas padeda išauklėti racionalizatorius iš darbininkų tarpo. 1947 metais "Elektrito" gamyklos racionalizatorių buvo 11 žmonių, o 1948 metais racionalizatorių skaičius kasdieną auga.

Siekdamas pagelbėti išdirbant racionalizacijos pasiūlymus, gamyklos racionalizacijos ir išradimų biuras sudarinėja tematinius planus. Kiekvienai plano temai skiriamas konsultantas iš inžinierių ir technikų tarpo. Konsultanto uždavinys — teisingai nukreipti darbininko - racionalizatoriaus mintį, pasiekti, kad kiekvienas racionalizacinis pasiūlymas, net gi neteisingai išspręstas, bet turįs naudingą mintį, nežūtų, bet būtų apsvarstytas, išnagrinėtas, perdirbtas ir pritaikytas gamyboje.

"Elektrito" gamykloje dabar organizuojamos devynios naujos technikinio apmokymo grupės, kurioms vadovaus geriausi gamyklos inžinieriai ir technikai.

Gamybos novatorių ir inžinierių kūrybinis bendravimas įgalina sėkmingai išspręsti tuos didžius uždavinius, kurie iškilo gamyklai šiais pokarinio penkmečio metais.

L. Vaizbys.

★ ★ ★

Poligrafijos Įmonės Apskričių Centruose

VILNIUS, sausio 27 d. — Eilėje naujų apskričių centrų — Plungėje, Kelmėje, Radviliškyje, Anykščiuose, Jurbarke — sukurtos spaustuvės. Kiekvieną tokią įmonę sudaro raidžių rinkimo cechas ir "RP" plokščioji spausdinimo mašina, pagaminta Krasnodaro krašte.

Apskričių spaustuvės vis daugiau aprūpinamos taip pat moderniškomis raidžių rinkimo mašinomis — linotipais, pagamintais Leningrade. Paskutiniuoju metu nauji linotipai pastatyti Jurbarke, Marijampolėje, Šilutėje ir kitur.

Batavia, Java. — Pranešama, kad holandai ir Indonezijos respublikiečiai sutiko pertraukt mūšius.

4 puslapis—Laisvė (Liberty, Lith. Daily) — Antr., Geg., 10, 1949

LAISVĖS JUBILIEJUS

Tai didysis darbas visos pažangiosios Amerikos lietuvių visuomenės. Šaukia į darbą mus visus, apšvietą branginančius žmones, ne tik mūsų dienraščio bendrovės pareigūnai, bet ir pati mūsų sąžinė. Mūsų dienraštis baigia 30-tus metus savo gyvavimo infliacijos prismaugtas. Turime jį gelbėti!

Reikia jam naujų skaitytojų, reikia parengimų ir reikia aukų. Tik tais būdais stodami į pagalbą dienraščiui, galėsime džiugiai apvaikščioti sukaktį ir užtikrinti jam ateitį.

Specialė Laida Atžymėjimui 30 Metų Dienraščio Sukakties

Rugsėjo 16 d. dienraštis Laisvė išeis dvigubai padidintas. Tai bus 30-ties metų sukakties atžymėjimui specialė laida. Ši laida turi mirgėti organizacijų pasveikinimais dienraščio 30 metų sukaktim. Taipgi reikia aplankyti biznierius ir gauti jų pasiskelbimus specialei laidai. Asmenys, kurie aukuos jubiliejaus proga, jų vardai bus išspausdinti specialėje laidoje.

Nelaukime Vajaus Gavimui Laisvei Naujų Skaitytojų

Pats gražiausias žygis atžymėjimui mūsų dienraščio 30 metų sukakties bus gavimas kuo daugiausia naujų skaitytojų. Nelaukime vajaus, darbuokimės dabar gavimui naujų skaitytojų. Stipriausias užtikrinimas dienraščio ateities yra skaitytojai. Kuo daugiau bus skaitytojų, tuo stipresnis bus mūsų dienraštis moraliai ir materialiai. Kiekvienoje sueigoje kalbinkime žmones užsisakyti Laisvę.

Sveikinkite Dienraštį Sukaktim Patys Savo Iniciatyva

Ne visus biznierius ir asmenis, kurie nebiznieriai, norinčius pasveikinti dienraštį sukaktim, mes galėsime aplankyti ir paprašyti skelbimo ar pasveikinimo specialei sukakties atžymėjimo laidai. Mes prašome biznierių ir asmenų nebiznierių, gyvenančių toliau nuo didesnių kolonijų, prisiųsti paskelbimą ar pasveikinimą tiesiai dienraščiui Laisvei. Padarykite tą gerą patys savo iniciatyva.

Jei norite kokių platesnių informacijų dėl pasiskelbimų ar kokių kitų reikalų, rašykite Laisvės Administracijai ir mes jums mielai suteiksime visas informacijas.

Visais reikalais kreipdamiesi, adresuokite:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Cleveland, Ohio

Pirmoji Metinė Sukaktis nuo Mirties Dominiko Petrausko

Gegužės 3 dieną suėjo metai nuo mirties Dominiko Petrausko, kurį gerbė ir mylėjo visi progresyviai Clevelando lietuviai. 8 dieną gegužės Dominiko lavonas buvo palaidotas Highland Park kapinėse, kur ilsisi kūnai pirmiau mirusios jo žmonos Onos Smulkščiūtės-Petrauskienės ir jos sesutės Marijos Smulkščiūtės. Gausingas būrys giminių ir draugų palydėjo Dominiko palaikus į amžino poilsio vietą. Po laidotuvių giminės ir šiaip jau palydovai suaukojo $126 pasveikinimui Vilnies šėrininkų suvažiavimo. Tai buvo išpildymas Dominiko Petrausko valios, nes jis gerbė ir mylėjo darbininkišką spaudą.

Prisimenant šią vienerių metų liūdną sukaktį, pravartu dar kartą įsigilinti į velionio ištikimybę progresyviam darbininkų judėjimui.

Gimęs Skapiškio valsčiuj, Kundrenėlių kaime, nedideliame ūkyje, Dominikas išmoko kalvio amatą ir nuo to laiko jis buvo darbo žmogus. Iš savo jaunų dienų jis buvo prisirišęs prie socialistinių idėjų ir pasiliko joms ištikimas iki grabo lentos. Atvykęs 1910 metais Clevelandan, pas savo pusbrolį Povilą Dauderį, Dominikas pradėjo darbuotis visuomeninėj dirvoj.

Jis uoliai veikė Darbininkų Pašelpinėj Draugijoj, su kuria vėliau susivienijo Laisvės Draugija. Dominikas veikliai darbavosi ir Mirtos Chore, kuris Clevelando lietuvių tarpe visuomet prisimenamas už meniškus atsiekimus.

Vėliau D. Petrauskas daug rūpinosi Lietuvių Literatūros Draugijos veikimo praplėtimu ir energiškai darbavosi vietiniam komitete Lietuvai Teikti Pagalbą.

Kai kada Dominikas parašydavo korespondenciją į mūsų spaudą.

Žmogus jis buvo kuklus, nepuikorius, mokėdavo draugiškai sugyventi su visais. Bet fašistų jis neapkentė, prieš juos kovojo.

Dominiko Petrausko pusbrolis Povilas Dauderis, dabar gyvenąs Chicagoje, jo mirties sukakties dieną padarė šį pareiškimą: "Dominikas vertino darbininkų spaudą. Kas gerbia jo atmintį, tie visi taip pat turi įsipareigoti remti mūsų spaudą. Jis pats negali jau aukoti, bet mes galime. Todėl, gerbdamas Dominiko atmintį, aš aukosiu Vilniai dešimtį dolerių ir tiek pat Laisvei."

Vilnietis.

KINIJA

Tuojau Įsigykite Brošiūrą

"KINIJA ŽENGIA Į LAISVĘ"

Dienraštis Laisvė išleido naują brošiūrą apie Kiniją. Ten nurodoma apie Kinijos pramones, gamtinius turtus, jos žmonių ilgų metų kovas už laisvę. Knygutė užvardyta KINIJA ŽENGIA Į LAISVĘ, parašė D. M. Šolomskas, puslapių 32, kaina 20c.

Kurie reikalausite prisiųsti per paštą po vieną kopiją, malonėkite prisiųsti U. S. pašto stampomis 25c vertės, kainuoja persiuntimas. Prašome siųsti 10c ar 5c vertės stampomis, nes aukštesnės vertės mums yra sunkiau sunaudojamos.

Platintojams gera nuolaida. Kurie ims šios brošiūros po 10 kopijų ar po daugiau, kaina 15c už kopiją.

Organizacijų ir individualų literatūros platintojų prašome tuojau užsisakyti šios brošiūros ir platinti ją. Visuomenė susidomėjusi didžiosiomis kovomis Kinijoje, nori plačiau žinoti apie pačią šalį, apie jos žmonių kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Ši brošiūra duoda gerų informacijų apie tuos dalykus.

Su užsakymais prašome kreiptis:

LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

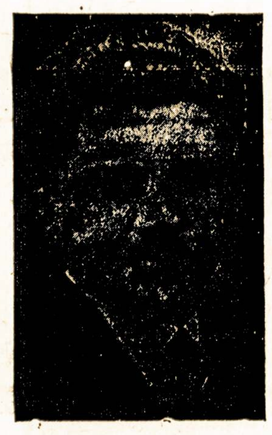

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Newark, N. J.

Štai jau ir visai čia pat gegužės mėn. 10 d.--balsavimų diena. Niūvarko piliečiai rinks savo miesto pareigūnus, rinks ir N. J. gubernatorių.

Kandidatų visas mišrus būrys. Tik iš viso to didelio būrio nedaug tėra tokių, kurie eina su pažanga ir už kuriuos pridera balsuoti visiems apdairiems piliečiams.

O balsuokite visi už šituos penkis kandidatus:

Richard J. Ryan, Jr.,
Melvin B. Johnson,
Martha Stone,
Lawrence Mahan,
M. Ellenstein.

Kiti tegul sau pasilieka be mūsų paramos ir pritarimo, nes jie to neverti. Neapsileiskite. Ateikite balsuot už anuos 5 kandidatus.

J. K.

Viena.— Amerikonai statosi bombanešių bazes-stovyklas ir tvirtoves Tyrolyje, francūzų užimtoje Austrijos dalyje.

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Miami, Fla.

Žinios Plaukų Kirpėjams

Šiaurės draugai plaukų kirpėjai pasiteiravo apie daug dalykų kas link barberiavimo saulėtoj Floridoj. Čia bus suglaustai apčiuopiamas atsakymas visiems barberiams. Mat, tūli kirpėjai, senesnio amžiaus iki tiek nusikamavę ir spėkas išeikvoję skubėdami, bėgiodami aplink savo barberiškus krėslus, tačiau kapitalo retai kuris susitaupė, tai va pas juos ir kilo mintis, kad žiemos laiku būtų gerai nuvažiavus į saulėtą Floridą, kad atgaivinus ultra saulės spinduliais nors dalį prarastos sveikatos ir tuomi pačiu laiku padirbėjus dieną kitą kirpykloj dėl padengimo pragyvenimo nedateklių. Puikios mintys, geri planai.

Bet Floridos valstija turi išleidus griežtus įstatymus barberiams, kurie stropiai inspektorių dabojami. Niekas nei vienos dienos negali dirbti kirpykloj be valdžios leidimo-laisnių. Gauti barberiškas laisnes nėra taip sunku, žinoma, reikalingas pasišventimas ir mokslas.

Išleista stora barberiams knyga su keliais tūkstančiais klausimų ir atsakymų ir trumpų straipsnių. Tą knygą ir reikia studijuoti maž daug mėnesį kitą, nes inspektoriai iš tos knygos parenka 50 klausimų, į kuriuos reikia atsakyti raštiškai per tris valandas. Pusė tų klausimų yra lengvi, bet 25 klausimai gana sunkūs, tai yra, veido, nosies, akių, galvos, odos ir kaulų sudėtis. Vardai tūlų ligų ir kaip nuo jų saugotis. Jauni vyrukai čiagimiai perskaito porą kartų knygą ir lengvai atsako. Bet senukai ir dar ateiviai, jiems tai einasi sunkiai. Tačiau reikia pasispausti - studijuoti ir galima kvotimą išlaikyti. Na, ir akivaizdoje inspektorių žmogų nukirpti nuskusti.

Barberiai, turinti šiaurės valstijose laisnes, jie Floridoj vadinami "Master Barbers." Paduodant aplikacijas dėl laisnių reikia nuo gydytojo kraujo ir sveikatos patikrinimo, fotografijos, notaro liūdymo; viso lėšuoja $33. Aš pats lankiau Jacksonvillėj Barberių Kolegija per du mėnesius. Kvotimus lengvai perėjau jau bus metai laiko. Kursai lėšavo $65. Barberiam su darbais Floridoj bėdos nėra.

★

Gegužės 1 d. LLD 75 kuopa laikytame susirinkime nutarė per vasarą turėti vakacijas. Sekantis susirinkimas įvyks rudenį, spalių 2 d.. Laisvės 30 metų sukakties sveikinimui paaukota $30.

★

Susipešė Mūsų Policmanai

Kada susipeša koki girtuokliai, tai nėra nieko naujo. Bet kada susipeša policmanai, detektyvai ir dar čyfai, tai jau čia didelė naujiena. Pereitą savaitę tūlas detektyvas nužioplino pas kokią tai mergą į apartmentą. Kitas čyfas detektyvas su buvusiu policmanu pasekė ir įsibriovė pro langą, nutraukė fotografiją. Šis šoko ant jų, sumušė kamerą ir prasidėjo batalija. Žinoma, du ir prisirengę su pilna amunicija mergišių detektyvą iki tiek prikantupino, kad žmogus atsidūrė ligoninėj su užmuštomis juodomis akimis. Balandžio 30 "Miami Herald" tilpo visų fotografijos su ilgais aprašymais. Kirpykloj žmonės šneka, kad nuovadoj kas nors tokio netvarkoj.

★

Rašant šiuos žodžius, gavome pranešimą, kad mirė Anna Balčiūnienė, brooklynietė. Mes siunčiame gilią užuojautą visai Balčiūnų šeimai!

V. J. Stankus.

CIO United Brewery Workers nariai 4-tą savaitę savo streiko susilaukė talkon pikiete ir bravarnių mechanikų, narių AFL International Union of Operating Engineers, ir International Association of Machinists, nepriklausomos. CIO nariai jau streikuoja antras mėnuo. Čia jie matomi prie Schafer bravarnės, New Yorke.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Įvairios Apskritys Garbės Saraše

VILNIUS, sausio 22 d.—Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė įrašyti į respublikos Garbės lentą sekančias apskritis, viršijusias valstybinį 1948 metų IV ketvirčio miško ruošos planą:

1. Kelmės apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Čiulada, partijos apskrities komiteto sekretorius Bieliauskas, miškų pramonės ūkio direktorius Savaitis), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 330%, privežimo — 360 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

2. Vilkaviškio apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Noreika, partijos apskrities komiteto sekretorius Markevičius), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo—260 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

3. Kauno apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Goštautas, partijos apskrities komiteto sekretorius Pletkus, miškų pramonės ūkio direktorius Šakalys), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 246 nuoš., privežimo —100 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

4. Anykščių apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Juškevičius, partijos apskrities komiteto sekretorius Purlys), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo—220 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

5. Utenos apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Dapkus, partijos apskrities komiteto sekretorius Kutka), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 207 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

6. Trakų apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Butrimavičius, partijos apskrities komiteto sekretorius Perovas, miškų pramonės ūkių direktoriai Baranauskas ir Okorkovas), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 172 nuoš., privežimo —, 114 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

7. Švenčionių apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Kondraška, partijos apskrities komiteto sekretorius Sidorokas), įvykdžiusią VI ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo—168, privežimo—108 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

8. Klaipėdos apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Oleka, partijos apskrities komiteto sekretorius Gladutis), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 166 nuoš., privežimo — 100 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

9. Joniškio apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Bakutis, partijos apskrities komiteto sekretorius Kunčinas), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 165 nuoš., privežimo — 400 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

10. Kėdainių apskritį (apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas Palšys, partijos apskrities komiteto sekretorius Krastinas), įvykdžiusią IV ketvirčio planą gruodžio 31 dienai: išvežimo — 160 nuoš., privežimo — 136 nuoš. ir viršijusią miško kirtimo planą.

★ ★ ★

20 tūkstančių Metrų Medžiagos iš Atliekų

KAUNAS, sausio 29.—Inžinieriaus Rutenbergo pateiktu pasiūlymu, "Limos" fabrike pradėtas racionalus atliekų sunaudojimas: vilnonių siūlų gabalėliai, dar kartą sušukuoti, patenka į fasoninio vyniojimo mašinas ir panaudojami gamyboje. Iš viso šiemet iš atliekų numatyta gauti 20 tūkstančių metrų audinių.

Įmonėje taip pat pradėta vilnonių medžiagų suknelėms ir kamvolninės medžiagos "Pažanga" vyriškiems kostiumams gamyba.

★ ★ ★

Durpių Agregatų Gamykla

KAUNAS, sausio 27 d. — "Nemuno" metalo gaminių įmonės bazėje kuriama pirmoji Lietuvoje durpių kasimo agregatų gamykla. Jau montuojamos metalą piaunančios staklės, vyksta kiti paruošiamieji darbai.

Gamykla taip pat remontuos agregatus, lokomobilius ir kitas durpių gamybos mašinas, gamins atsarginės detales ir kt. Fabrikas aptarnaus visus respublikos durpynus.

★ ★ ★

Rusų Muzikos Koncertas

VILNIUS, sausio 27 d. — Valstybinėje filharmonijoje įvyko rusų muzikos koncertas, dalyvaujant svečiams iš broliškųjų respublikų: Baltarusijos filharmonijos dirigentui Tamarai Kolomijcevai ir Armėnijos TSR nusipelniusiam artistui N. Serdobovui (baritonas).

Buvo atlikta Čaikovskio V-ji simfonija, siuita iš Rimskio-Korsakovo operos "Caras Saltanas," o taip pat Rachmaninovo ir Liadovo kūriniai.

★ ★ ★

Žymiai praplėstas Mielių ir angliarūkšties kombinatas. Paleistas į darbą naujas 76,000 litrų talpumo mielių fermentavimo kubilas, du separatoriai ir filtravimo presas. Savo sumanumu ir energija pasižymėjo mechanikas Savičius, šaltkalvis Vaitkevičius ir elektromonteris Ramanauskas. Naujai pastatyti ir paleisti į darbą įrengimai duos galimumą išleisti du kartus daugiau mielių, negu anksčiau. Jau šį mėnesį kombinatas duos apie 8-9 tonas mielių daugiau, negu praėjusiais metais gruodžio mėnesį.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas
EVergreen 4-9407

TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TELEPHONE
STAGG 2-5043

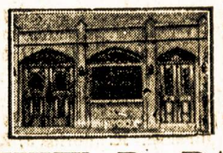

RES. TEL.
HY. 7-8631

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dariaus-Girėno Komiteto Veiklą

Kaip jau žinoma iš pirmesnių pranešimų, šis komitetas ruošiasi prie svarbios įvyksiančios konferencijos Dariaus-Girėno Paminklo statymo reikalu. Būtų malonu, kad šį kilnų užmanymą vieningai paremtų lietuvių visuomenė, o ypatingai Brooklyno ir apylinkės organizacijos, draugijos ir būriai dalyvaujant konferencijoje. Gausus pritarimas pagreitintų užbaigti pradėtą darbą.

Šis Fondas įkurtas jau keletas metų, per tą laikotarpį geros valios paskiri rėmėjai prisidėjo su aukomis paminklo statybai. Dailininkai Jonas Subačius, A. Gilman ir Stelmokas nupiešė gražius paminklui atvaizdus. Gal kai kurie šių darbuotojų gyvena pasisklaidę tolimose kolonijose. Tačiau gyvenanti Brooklyno srityse kviečiami atsilankyti į konferenciją lygiomis delegato teisėmis.

Konferencija įvyks gegužės 15 d., 1949 m., 1:30 val. po pietų, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo Salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Po posėdžių, toje pačioje salėje bus užkandžių-vaišių pobuvis. Įžanga asmeniui $1.-50. Teikitės įsigyti bilietą iš anksto.

Korespondentas. J. Š.

Parama Dailės Parodai

LMS III Apskrities Dailės Paroda eina labai gražiai. Lankytojai ateina net po keletą kartų, kuriems arčiau. Lankosi svečiai ir iš toliau. Kiekvienam lankytojui yra ko pasižiūrėti, pasigrožėti. Dailininkų, kartu imant tapytojus ir rankdarbius, dalyvauja 42. Visi turi išdėję po keletą kūrinių, tai jau aišku, kad reikia gero atsidėjimo ir laiko visus kūrinius peržiūdėti.

Dailės Paroda baigsis su 15-ta gegužės, kuri jau netoli. Todėl reikia jau pasiskubinti, kad pamatyti tuos gražius dailės kūrinius.

Lankytojai, pasitenkinę dailės paroda, pasirašo į svečių-lankytojų knygą. Taip pat daugelis teikia ir materialės paramos parodai.

Paulina Mickevičienė net iš Montello, Mass., prisiuntė sveikinimo laiškutį ir savo dovaną $3.00, o nuo Moterų Klubo $5.00. Kiti pavieniai sveikina: Aldona Gabauskas $5.00. Po $1: B. Šalinaitė, F. Kazokienė, M. Jokubauskas, Jonas Gužas, N. Ventienė, K. Juknis, P. Grabauskas, V. Karlonas, V. Žilinskas, M. Misevičienė, W. Baltrušaitis, J. Balaika, W. Galinauskas, J. Vinikaitis, J. Siurba, Olga Reinhardtienė, A. Balčiūnas, Al. Pross, O. Tilėnas ir V. Keršulis, A. Verkutis — $2. B. Muleranka—50c.

Dailės Draugas $15.00. Po $2: M. Panelis, Ona Klimas, K. Kalvelienė, E. Mitužienė. Po $1: W. Žukas, Geo. Klimas, Baniškis, Pranaitis, J. Murmokas, Geo. Kazakevičius, O. Dinnis, P. Dennis, F. Pilsūnienė, V. Michelsonas, J. Ragauskas, D. M. Šolomskas, J. Chepinskas, M. D. Kuodis, J. Patašius, J. Sadauskienė, V. Žilinskas, K. Milinkevičius, J. Shukaitis ir J. Vitkūnas.

Ir vėl gausiausias mūsų donorius yra Lietuvos Draugas. Šį kartą atsilankęs šis mūsų meno-kultūros rėmėjas paklojo $50. Kiti irgi gražiai atsirekomendavo. V. Skuodis $3. Joe Dobrow — $2. Po $1: O. Ramanauskienė, I. Kavaliauskaitė, P. Rainis, A. Verkutis, Maželis, V. Chepulis, J. Kasmaitis, K. Vita, S. S. Brusokas, A. Bimba, V. Globičius, M. Zeikus, M. Yokubauskas ir Teteniai.

Kurie dar nematėte, turite pasiskubinti. Sekantis šeštadienis ir sekmadienis yra geriausios progos geriau, plačiau parodą matyti. Sekmadienį, gegužės 15, paroda oficialiai užsidarys. **Komisija.**

Išgirskit Dr. Baltrušaitienės Prelekciją, Auditorijoje!

Daktarė Baltrušaitienė, atvykusi iš Pittsburgho kelioms dienoms į Brooklyną, sutiko teikti mums paskaitą. O paskaitų, kaip jau žinome iš praeities, ji turi nepaprastai įdomių. Prie to, daktarė specialiai atvyko į Amerikos Moterų Kongreso konstitucinę konvenciją, kurioje ištisai dalyvavo. Ji matė-girdėjo tą didžiąją talką už taiką.

Daktarės Johannos T. Baltrušaitienės paskaita įvyks jau šio antradienio vakarą, gegužės 10-tą (šiandien), Liberty Auditorijos patalpose. Įėjimas nemokamas. Pradžia 7:30. Kviečiami visi, vyrai ir moterys.

Greta daktarės, tikimės, kad pasakys kalbą ir kita žymi viešnia, Alice Jonikienė, dienraščio Vilnies redakcijos narė, ilgametė darbuotoja organizacijose ir prakalbininkė. Ji taipgi dalyvavo moterų konvencijos veiksmuose už taiką. Taipgi turės kai ką pasakyti ir mūsiškės, brooklynietės delegatės.

Taigi, turėsime įdomią programą. O po programos bus draugiškas pobuvis, su arbata, teikiąs progą visiems su viešniomis susitikti.

Rengia ir kviečia,

Moterų Apšvietos Klubas.

Moterų Delegacija į UN Su Peticijomis už Taiką

Masinė moterų delegacija su peticijomis už taiką išvyko į United Nations pirmadienį. Vadovybė delegacijai susidarė iš dalyvių Amerikos Moterų Kongreso konvencijos, įvykusios New Yorke gegužės 6-8 dienomis.

Delegacijon susimobilizavo ir masinė atstovybė newyorkiečių, kurios labai daug pasidarbavo rinkime parašų po peticija už taiką. Viena tiktai diena New Yorko 20-me kongresiniame distrikte, kuriame Annette Rubinstein kandidatuoja į kongresmanus, specialėje Motinos Dienos parašų rinkliavoje gauta virš 5,-500 parašų.

Parašus moterys surinko prie 60 stalų, pasistatytų ant gatvių kampų.

Iš Kliubiečių Susirinkimo

Gegužės 6 d. įvyko Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo susirinkimas. Sekretorius jaunuolis Linkus perskaitė iš praėjusio susirinkimo užrašus, taipgi pranešė apie ligonius. Sergančių kliubiečių yra 15. Jų gyvybė nėra kritiškoje padėtyje, bet skaitlius didelis.

Raudonajam Kryžiui kliubiečiai kas metai aukodavo $25, bet šiemet, atsižvelgus į tai, kad turime tiek daug sergančių narių ir kitokių išlaidų, aukavo tik $15. Taip pat aukavo $5 neregiams, kurie randasi ligoninėse ir kitokiose įstaigose.

Kliubo išvažiavimo busu komisija pranešė, kad tikietai jau gatavi, tik turime visi juos skleisti ir patys įsigyti. Tikietų kaina $2.

Taigi reikia priminti, kad vieną mūsų seną kliubietį ištiko nelaimė, jis pateko į beprotnamį. Nėra reikalo čia minėti jo vardą, noriu tik paduoti pavyzdį, kaip priklausymas savo organizacijoje jam gelbsti.

Per ilgoką laiką niekas nieko apie tą narį nepranešė. Pora mėnesių atgal kliubiečiai pasiuntė komitetą patirti, kas su juomi yra. Komitetas jį aplankė. Komitetui atrodė, kad jo protas geroje tvarkoje, tad pavedė kliubo lyderiui advokatui Andziulaičiui patirti pas vyriausį toje ligoninėje gydytoją. Ilgai nelaukus, tas gydytojas pranešė, kad kliubo narys yra sveikas, bet kad kas nors jį turi atsiimti, nes kitaip jis nebus paleistas. Ot, praėjusiame susirinkime kliubiečiai nutarė narį atsiimti ir dar davė ant pradžios pragyvenimui $25.

Gegužės 7-tą kliubo gaspadorius J. Zakarauskas su kliubo sekretorium Pečiuliu minėtą narį parsivežė namo.

Taigi, pasirodo, kad yra geras dalykas priklausyti organizacijoje. Ir minėtas narys turėjo seseris ir kitas gimines, bet juomi nesirūpino. Tik organizacija, kliubas, sugrąžino jam liuosybę. J. S.

Mirė

Ignatz Chipenskas, 54 m. amžiaus, gyveno 375 Hooper St., mirė geg. 3 d. Laidotuvės įvyko geg. 7 d., nuo S. Aromiskio koplyčios, 423 Metropolitan Ave., į Mt. Olivet kapines. Velionis paliko nuliūdime brolį Stanley.

Laidotuvių apeigomis rūpinosi direk. Aromiskis.

Pertraukta Konferencija dėl Austrijos

London. — Keturių didžiųjų talkininkų užsieninių ministrų pavaduotojų konferencija dėl taikos su Austrija tapo pertraukta, iki praeis pačių ministrų konferencija dėl Vokietijos.

Dorothy McGuire sugrįžo radijo programon, balandžio 17-tos vakaro 9:30 buvo girdėta Teatro Gildijos kas sekmadienio vakarą tuo laiku pravedamoje programoje.

Trys Vaikai Žuvo Nelaimėse

Didžiajam New Yorke ir netolimose apylinkėse praėjusį sekmadienį prigėrė trys maži vaikai, trijose skirtingose vietose.

Thomas Dato, 9 metų, 123 Waverly Place, prigėrė Prospect Parko ežerėlyje. Jis su kitais trimis jaunukais žaidė valtyje, pririštoje prie medžio šakos. Raištis kaip nors atsiliuosavo, valtis pradėjo slinkti nuo krašto. Jis ir du vyresni vaikai, išsigandę, šoko į vandenį plaukti į kraštą. Vyresnieji išplaukė, jis ne. Valtyje liko vienas 8 metų vaikas. Ant jo šauksmo pribuvo gelbėtojai, bet skenduolio nebeatgaivino.

Vincent Gassett, Jr., taipgi 9 metų, prigėrė įkritęs į North River nuo pliauskos, ant kurios jis su kitu berniuku žaidė.

Linda Trapenese, 20 mėn., ponų rezidencijos daržininkų duktė, įkrito į rezidencinį prūdą, Mamaroneck, N. Y.

Tie prūdai atrodo esančiais įrengtais biednuomenės vaikams skandinti. Poniški žmonės, mat, savo vaikų be priežiūros nelaiko, o biednuomenė, kuri ponams vaikus užaugina, savo vaikams priežiūros neturi. Tad tokių nelaimių įvyksta labai daug.

Filmos--Teatrai

The Embassy Newsreel Teatruose

Šią savaitę Embassy Newsreel Teatruose, be kitų filmiškų žinių, rodoma: Izraelio nepriklausomybės paskelbimo vienerių-pirmųjų metų sukakties minėjimai; Amerikos karo laivų evakuacija iš Šanghajaus, kuomet tas miestas tampa vis labiau apsuptas komunistinių liaudies armijų; keturių didžiųjų valstybių atstovų pasitarimas dėl nuėmimo nuo Berlyno blokados, ir kitos žinios.

Be to, šiuose teatruose - kinuose rodomi vaizdai iš kelionių "Travelogai" — ir kitoki įdomūs vaizdai.

★

Stanley Teatre

Gegužės 6-tos vakarą pradėjo rodyti nepaprastai įdomią mokslo atžvilgiu ir pilną sceniškos grožės Tarybų Sąjungos filmą "Life in Bloom." Filma, paremta pasauliniai garsaus mokslininko Ivan Mičiurino gyvenimu ir darbais, yra imta naturalėse spalvose. O kadangi visa tai einasi apie augmeniją ir žiedus, jau galima net numanyti, kas ten per grožė.

Tos pat dienos vakarą, anksčiau, paskutiniu kartu parodo lig to laiko ten buvusias filmas.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Švietas Džiūgauja Dėl Gimusių Ketveriukų

Paveikslininkai, filmininkai, laikraščių reporteriai subėgo žiūrėti, užrekorduoti Charles ir Ethel Collins'ų ketverukus, praėjusį trečiadienį gimusius Lebanon Hospital'yje, Bronxe.

Jauni tėvai, nuo vaikystės buvę draugais ir dabar gražioje santaikoje gyvenę, jau pirmiau turėję vieną sūnelį, žinoma, apsidžiaugė, kad viskas gerai pavyko. Atrodo, kad jiems tie keturi atėję vienu kartu bus lengviau auklėti, negu būtų buvę auklėti 4 po vieną atėjusius. Jau dabar ateina dovanos ir už ligoninę mokėti nereikės.

Keturi Collins'ukai — du berniukai ir dvi mergytės — bendrai svėrė 17 svarų ir 14 uncijų. Atskirai, didžiausias berniukas buvo 5 svarų ir 5 uncijų, mažiausia mergytė 3 svarų ir 7 uncijų. Visi padėti inkubatoriun, visi atrodo normalūs, sveiki.

Collins'ai iš anksto buvo numatę, kad gims bent trys. Tiek ir vietos jie buvo padarę savo mažame trijų kambarių bute. Prisidėjus dar ketvirtam, jie, sakė jis, turėsią pagalvoti, kur ketvirtąjį patalpinti.

Neabejotina, jog ši Collins'ų problema išsiris lengviausia tik dėl to ketvirtojo. Ketveriukai mūsų šalyje gimstą tik vieneri iš 676,799 gimimų, tik apie treji bėgiu ištisų metų visoje šalyje. Tad vos spėjus šiems užgimti, tėvą pradėjo sekioti firmų agentai gauti vaikus garsinimams. Tėvas viską pavedė advokatui, savo buvusiam draugui. Daleistina, kad ketveriukai gimė, kaip sakoma, su 'sidabro šaukšteliu," kad jie Collins'ams ne už ilgo duos didesnį butą ir gal daug ko kito.

PRANEŠIMAI

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. susirinkimas įvyks geg. 11 d., 8 val. vak. Liet. Neprigulmingo Klubo Name, 269 Front St. Visi nariai būkite. Reikės svarstyti Laisvės jubiliejaus reikalas ir LDS vajus. — Valdyba. (109-110)

BROOKLYN, N. Y.

ALDLD 1 kp. susirinkimas įvyks geg. 12 d., 7:00 v. v. Laisvės salėje, 419 Lorimer St., Brooklyne. Nariai prašomi dalyvauti, turime svarbių reikalų aptarti. Taipgi užsimokėkite duokles už šiuos metus. — Valdyba. (109-110)

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel., EVergreen 8-9770

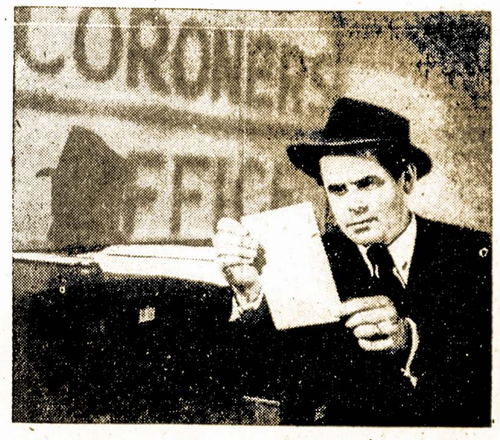

Glenn Ford žvaigždžiuoja Columbia Pictures detektyvų filmoje "The Undercover Man," rodomoje New Yorko Paramount Teatre.

Siūlo Neįsileisti Antirasistų

Newyorkiškė Valstijinė Komisija "dipukų" reikalams šiomis dienomis pasiūlė įvesti specialį įstatymą. Jis uždraustų įleisti į Jungtines Valstijas tuos išvietintuosius, kurie "agitavo persekioti, ar padėjo kitiems persekioti kitas rases, religijas ar tautines grupes."

Jeigu pasiūlymas taptų įstatymu, jis paliestų daug lietuvių, susitepusių anti-semitizmu.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

PEIST-LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST. Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

Apsaugos nuo Nelaimių Kampanija

Didžiojo New Yorko Saugumo Taryba pradėjo švietimo saugumui kampaniją, kuri yra dalimi naçionalės kampanijos. Tikslas — paraginti visuomenę išmokti paprasčiausių saugumo taisyklių, kas padėtų išvengti daugelio nelaimių. Sykiu renkama tai propagandai fondas.

Vienais tik paskiausiais metais 4,000 newyorkiečių prarado gyvybę nelaimėse, kurių didžiumos galima išvengti, ir sužeista 500,000.

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612